

**LISTA LEGIONISTÓW
Z RZESZOWA I OKOLICY**

**GENERAŁ MIECZYŚŁAW WAŁĘGA
NA DRODZE DO WOLNEJ POLSKI**

**MAJOR TADEUSZ WILK „ORWID” (1915-2008)
BOHATERSKI OFICER I ZESŁANIEC**

ŻOŁNIERZE WYKLĘCI - ANTONI ŻUBRYD

*Naszym następcom
gen. M. Wałęga*

Specjalny, jedyny koloryzowany, czterostronicowy numer organizacyjnego pisma Brygadowego Koła Młodych „Pogoń” wydany 6 sierpnia 1951 r. w Londynie w rocznicę wymarszu „Kadrówki” z krakowskich Oleandrów. Podkreślono w nim konieczność zachowania ciągłości działań kolejnych pokoleń wyrosłych na gruncie koncepcji Józefa Piłsudskiego i wiernych tradycjom Związków i Drużyn Strzeleckich. Standardowo czarno-białe, ponad 30 stronicowe pismo, ukazywało się przez 20 lat. Zawierało opracowania historyczne, jawne materiały szkoleniowe, sprawozdania z bieżącej działalności (szczególnie z rocznic „piłsudczykowskich”), zapowiedzi wydarzeń, w tym także zaproszenia na... bale u „Beliniaków” (koło kawalerzystów). Oddziały wydawały dodatkowo własne pisma, np. we Francji – „Pogończyk”.

Oprac.: Robert Zapart

Podczas uroczystej sesji naukowo-edukacyjnej „Polacy w pościgu za bronią V”, 16 września 2008 r. na Politechnice Rzeszowskiej, redaktorzy „Strzelca” i strzelcy Jednostki Strzeleckiej 2021 otrzymali dar od Gen. bryg. Mieczysława Wałęgi – reprodukcję pisma Brygadowego Koła Młodych „Pogoń” z dedykacją. Dar z Londynu do Rzeszowa trafił za pośrednictwem dr Roberta Zaparta, który przekazał na ręce st. chor. ZS Jacka Magdonia. R. Zapart stwierdził: „W związku z tą szczególną więzią, łączącą członków emigracyjnego BKM „Pogoń” i „Strzelca”, w dowód uznania za kontynuowany trud wychowania patriotycznego i obywatelskiego młodzieży, Generał przekazuje symbolicznie kopię okolicznościowego numeru pisma organizacyjnego. Ma nadzieję, że wymuszona okolicznościami wojny i komunizmu przymusowa emigracja oraz działalność na rzecz niepodległości Polski jego pokolenia, pozostaną w wiecznej pamięci cieszących się wolnością Rodaków. Żałuje, że nie może osobiście pozdrowić: Czołem Strzelcy!”.

Uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych i nominacji na wyższe stopnie wojskowe. Ambasada RP w Londynie, 18 września 2008 r. Od lewej: Minister Obrony Narodowej Bogdan Klich, Adela Wałęga, gen. Mieczysław Wałęga, Ambasador RP w Londynie Barbara Tuge Erecińska. Fot. Arch. A.M. Wałęga.

Minister Obrony Narodowej Bogdan Klich podczas Święta 21 BSP – 2008 r., w Izbie Tradycji Wojsk Podkarpacia w Rzeszowie, gdzie znajduje się sala poświęcona generalom z Podkarpacia.

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE Janusz Cisek	1
ŻYCZENIA DLA GENERAŁA BRYGADY MIECZYŚŁAWA WAŁĘGI Jacek Magdoń, Marek Strączek	1
GENERAŁ MIECZYŚŁAW WAŁĘGA NADRODZE DO WOLNEJ POLSKI Robert Zapart	2
MAJOR TADEUSZ WILK - „ORWID” (1915-2008) – BOHATERSKI OFICER IZESŁANIEC Jacek Magdoń	4
TEORIA PRAWOŚCI STRZELECKIEJ – PARĘ MYŚLI CO NIE NOWE... Marek Strączek	5
LISTA LEGIONISTÓW Z RZESZOWA I OKOLIC Marek Cisek	6
SPOTKANIE GENERAŁÓW RODEM Z PODARPACIA Redakcja	8
TEN PIERWSZY Marek Matula	9
STRZELCY NA SZLAKU KURIERA Agnieszka Chmiel	10
SZTURM NA OBIEKT WTRZCIAŃCU Dawid Biśto	11
PREZENTACJA JS 2033 W LUBACZOWIE Joanna Dobko, Ewa Mnich	12
STRZELECKA UROCZYSTOŚĆ W ŁĘŻAJSKU o. Radomił Andrzej Wójcikowski	13
SZKOLENIE TAKTYCZNE W STARONIWIE Biś	13
ODŚLONIECIE POMNIKA ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ Redakcja	13
NASZE PASJE „URODZONA Z OŁÓWKIEM WRĘKU” „PASJE ZNALEŻLIŚMY W STRZELCU” Magdalena Mołek	14
CO NAM WDUSZY GRA – KRZYŻÓWKA Justyna Lekowska	15
STRZELECKIE MANEWRY WTRZCIAŃCU Piotr Dobrzeńcki	15
KALENDARIUM	16

Drodzy Czytelnicy!

Rok 2008 to 90-lecie odzyskania Niepodległości. Dla Strzelców to coś więcej niż rocznica, to zobowiązanie do kultywowania ideałów, które przyświecały naszym poprzednikom z 1918 roku. Jednocześnie wkraczamy w nowe zadania. Zmienia się postrzeganie naszej organizacji. Wybraliśmy nowego Komendanta oraz Naczelną radę Strzelecką. „Strzelec” uczestniczył w wielkich uroczystościach 11 listopada organizowanych przez Muzeum Wojska Polskiego. Uczestniczył w defiladzie, którą obserwowały nie tylko tłumy – policja podaje, że 200 000 warszawiaków, ale i wielu widzów.

Możemy powiedzieć, że medialnie staliśmy się powszechnie rozpoznawalni. W przyszłym roku planujemy udział w defiladzie przed trybuną na Placu Józefa Piłsudskiego.

Próbujemy jednocześnie zebrać naszą organizację, usprawnić jej strukturę i poprawić statut. Chcemy rozmawiać z innymi pokrewnymi organizacjami, tak aby Ruch Strzelecki przemawiał jednym głosem. Tak abyśmy dumnie nosili na barkach największą i najwspanialszą tradycję niepodległościową rzeczywiście zjednoczeni.

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok. Niech wspomnienie trudów naszych poprzedników krzepi naszego ducha i zachęca do dalszej służby. Życzę wszystkim Strzelcom i sympatykom naszego ruchu sukcesów i pomyślności.

Janusz Cisek

Komendant Główny ZS „Strzelec” OSW

Dr hab. prof. UJ Janusz Cisek - Dyrektor Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, od 20 września 2008 roku Komendant Główny ZS „Strzelec” OSW, Absolwent historii UJ, w latach 1992-2000 Dyrektor Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, następnie (do 2002) Wicedyrektor Departamentu Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej w Ministerstwie Kultury. Autor szeregu książek, m.in.: *Sąsiedzi wobec wojny 1920 roku*, Londyn 1990, współautor *Kalendarium życia Józefa Piłsudskiego 1867-1935*, Józef Piłsudski, Warszawa 2007; *Do niepodległości* Warszawa 2008.

**Gen. bryg. Mieczysław Wałęga
w Londynie**

W dniu Święta Niepodległości, która jest treścią życia Pana Generała, w imieniu Związku Strzeleckiego „Strzelec” na Podkarpaciu, składamy najserdeczniejsze gratulacje i podziękowania za 80 lat w służbie Niepodległej Rzeczypospolitej.

Wdzięczni za niezłomną postawę w szeregach WP, POZ, ZWZ, AK, WiN i BKM „Pogoń” w Kraju i na Emigracji pragniemy zapewnić, że podejmując trud wychowania młodzieży w duchu przywiązania do naszych narodowych tradycji, będziemy kontynuować idee „Strzelca” i „Pogoni”.

Ze strzeleckim pozdrowieniem

st. chor. ZS Jacek Magdoń

Oficer prasowy JS 2021

ml. insp. ZS Marek Strączek

Dowódca JS 2021

Rzeszów, 11.11.2008 r.

Związek Strzelecki „STRZELEC”

Organizacja Społeczno-Wychowawcza

Muzeum Wojska Polskiego, Al. Jerozolimskie 3, 300-495 Warszawa

tel. 0-22 629 52 71, fax 0-22 628 58 43

Komendant Główny ZS „Strzelec” OSW

Zastępca Komendanta Głównego ds. Logistycznych

Zastępca Komendanta Głównego – Szef Sztabu

Skarbnik

Zastępca Komendanta Głównego ds. Szkolenia

Sekretarz

– ml. insp. ZS prof. Janusz CISEK

– st. insp. ZS Józef WODZIŃSKI

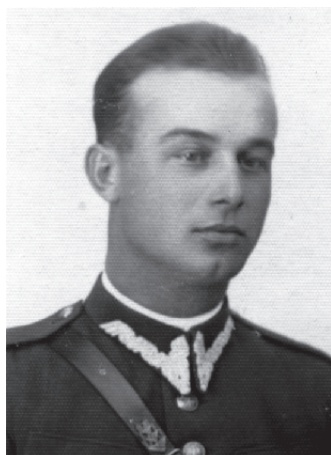
– por. WP Marcin WASZCZUK

– st. sierż. ZS Sebastian MILEWSKI

– st. chor. ZS Paweł MAKOWIEC

– ml. insp. ZS Grzegorz MATYJASIK

GENERAL MIECZYSLAW WAŁĘGA

Ppor. M. Wałęga – 1938 r.
Fot. udostępnione przez R. Zapart.

Mieczysław Wałęga rocznik 1914 służbę wojskową rozpoczął w Korpusie Kadetów nr 2 w Chełmnie w wieku 16 lat. Przedwojenne szkolenie zwieńczył stopniem podporucznika służby stałej (specjalność - rozpoznanie) i przeniesieniem do 17 pułku piechoty w Rzeszowie. W kampanii wrześniowej 1939 r. dowodził 4 kompanią II batalionu 165 pp w strukturach 36 DP z Armii „Prusy”.

Po rozbiciu macierzystej jednostki dołączył do 92 pp, z którym walczył do jego rozwiązania w okolicach Zwierzyńca na Lubelszczyźnie. Uniknął niewoli niemieckiej i 28 września dotarł do Rzeszowa.

W konspiracji

Ppor. Wałęga nie wykonał zarządzenia władz okupacyjnych wzywających oficerów pod karą śmierci do rejestracji i włączył się w nurt pracy konspiracyjnej. Należał do grupy żołnierzy z 17 pp, z kpt. Franciszkiem Blokiem na czele, która początkowo związała się z siatką Polskiej Organizacji Zbrojnej (POZ), a następnie w listopadzie 1940 r. wstąpiła w szeregi Związku Walki Zbrojnej. M. Wałęga występujący pod pseudonimem „Jur” i „Mat”, był wykładowcą i egzaminatorem w tajnej podchorążówce, adiutantem a następnie oficerem wywiadu i kontrwywiadu w Inspektoracie AK Rzeszów dowodzonym przez kpt. Łukasza Cieplińskiego. Koordynował działania związane z pozyskiwaniem informacji na terenie inspektoratu obejmującego 3 obwody: Rzeszów, Dębica, Kolbuszowa. *„W mojej siatce pracowało około 100 osób. Byli w niej nie tylko oficerowie przedwojennego wywiadu, tzw. „dwójki”, wywodzący się z dywersji pozafrontowej w kampanii wrześniowej 1939 roku, ale też m.in. funkcjonariusze policji granatowej, księża, prawnicy, kolejarze”* – wspomina generał Mieczysław Wałęga. Dzięki tak rozbudowanej strukturze otrzymywał informacje z więzień i aresztów, przechwytywał wiele donosów kierowanych do władz okupacyjnych, a współpracując ze strukturami AK-owskiej dywersji, przekazywał dane o konfidentach, czy szczególnie niebezpiecznych funkcjonariuszach Gestapo; przeciwdziałal także infiltracji szeregów konspiracji rzeszowskiej.

Jednym z największych sukcesów Armii Krajowej było rozpracowanie niemieckich doświadczeń z bronią „V”

prowadzanych od jesieni 1943 r. na poligonie Blizna-Pustków położonym pomiędzy Dębicą, Sędziszowem Małopolskim, Kolbuszową i Mielcem. Eksperymenty te nie uszły uwadze polskiego wywiadu. Szczególnie zasłużeńi byli informatorzy dowodzeni lokalnie przez: A. Łubieńskiego, M. Pilcha, M. Stachowskiego, L. Köhli, M. Gawlika. Pracę często bezimiennych bohaterów, nadzorował i koordynował por. Wałęga, który po selekcji i analizie napływających meldunków na ich podstawie sporządzał kilkustronicowe raporty. W jednym z nich z 11 grudnia 1943 r., który poprzez Komendę Główną AK dotarł do Londynu, czytamy: *„W samej Bliźnie odbywają się jakieś próby i doświadczenia, a na podstawie wiarygodnych wiadomości, obserwacji i rozmów ma się wrażenie, że chodzi o nowy rodzaj torped powietrznych, czy też pocisków art. o zasięgu do 300 km”*. W uznaniu zasług szef polskiej „Dwójki” przy Sztabie Naczelnego Wodza płk Stanisław Gano zaliczył „komórkę informacyjną” inspektoratu rzeszowskiego do wiodących na terenie okupowanej Polski.

W lutym 1944 r. por. Wałęga został przeniesiony do Inspektoratu AK Tarnów, w którym objął funkcję adiutanta inspektora - mjr. Stefana Musiałka-Łowickiego. Uczestniczył między innymi w przygotowaniach do akcji lotniczej „Most III”, podczas której odpowiadał za łączność z lądowiskiem. Jesienią 1944 r., jako oficer 16 pp AK wziął udział w akcji „Burza”, a następnie organizował pomoc materialną i legalizacyjną dla żołnierzy kpt. Adama Lazarowicza z Obwodu AK Dębica, przebywających czasowo na terenie tarnowskiego.

Przymusowa emigracja

Po zakończeniu wojny, od października 1945 r. był szefem bezpieczeństwa w Okręgu Górnośląskim Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Jedną z jego „wtyczek” i osobą, która ocaliła go z „kotła” założonego przez funkcjonariuszy „bezpieki” był zatrudniony w Wojewódzkim Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Krakowie brat – Józef, zajmujący się nieoficjalnie przechwytywaniem wpływających tam donosów. Mieczysław Wałęga zagrożony aresztowaniem, za zgodą szefa Okręgu opuścił Polskę w marcu 1946 r. i od maja służył w stopniu kapitana w II Korpusie we Włoszech, a następnie wraz z nim przybył do W. Brytanii.

W obliczu kryzysu politycznego przełomu lat 40-tych i 50-tych zwanego okresem „zimnej wojny”, z inicjatywy polskich władz emigracyjnych, mających nadzieję na zmiany w naszej części Europy, powstawały skadrowane załazki nowych sił zbrojnych. Jednym z nich było odwołujące się do tradycji „Kadrówki” oraz I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego Brygadowe Koło Młodych

NA DRODZE DO WOLNEJ POLSKI

„Pogoń”, które powołane do istnienia 3 maja 1949 r., z inicjatywy ppłk. Zygmunta Czarneckiego i za aprobatą gen. Władysława Andersa, szybko objęło swoim zasięgiem Europę oraz Stany Zjednoczone i Kanadę.

Celem organizacji, posądzanej czasami o zbyt upolitycznienie i propolsudczykowski nastawienie, było przygotowanie godnych następców ówczesnych żołnierzy i oficerów w ramach prowadzonej pracy edukacyjno-wychowawczej. Szkolenie młodych legionistów realizowano w oparciu o programy własne, uwzględniające strategię działania m.in. NATO i Układu Warszawskiego. Od 1 stycznia 1955 r. we współpracy z BKM „Pogoń” zorganizowano w Londynie Oficerską Szkołę Piechoty, natomiast w terenie szkoły podchorążych. Kierownikami ćwiczeń byli wybitni dowódcy z okresu ostatniej wojny, wśród nich mjr Mieczysław Wałęga, który po odbyciu w 1957 r. stażu w armii francuskiej został powołany na stanowisko szefa wyszkolenia i pełnił je przez ponad 20 lat, awansując w służbie do stopnia podpułkownika. Władze komunistyczne w Polsce rozpracowywały operacyjnie BKM „Pogoń” argumentując, że jest „wysocze niebezpieczną organizacją, którą należy zwalczać na każdym kroku, skupiającą młodzież myślącą samodzielnie i ideowo, której światopogląd jest stale i konsekwentnie kształtowany przez zdecydowanych wrogów reżimu”. Podjęły także nieudaną próbę pozyskania jej szefa wyszkolenia do agenturalnej współpracy. W raportach do gen. Andersa pisano o nim: *„Doskonały żołnierz z zamiłowaniem, o wielkiej wiedzy wojskowej, którą stale pogłębia. Inteligentny, lojalny, bardzo pracowity. Wzorowy oficer i patriota. Nada się na dowódcę brygady. Wybitny!”*

Na początku lat 70-tych ppłk Wałęga ukończył zorganizowane przy współpracy z Polskim Uniwersytem na Obczyźnie Studium Nauk Polityczno – Wojskowych oraz

został po gen. Pełczyńskim przewodniczącym Głównej Komisji Weryfikacyjnej Żołnierzy AK w Londynie. Wielu kombatanów do dzisiaj przechowuje, niczym relikwię z czasów PRL, otrzymane z Londynu dokumenty weryfikacyjne z podpisem pułkownika.

Pułkownik M. Wałęga (piąty od lewej) podczas jednej z ostatnich inspekcji ćwiczeń młodych podchorążych pod Londynem. Początek lat 70-tych. Fot. udostępnione przez R. Zapart.

„Spełnialiśmy tylko nasz obowiązek...”

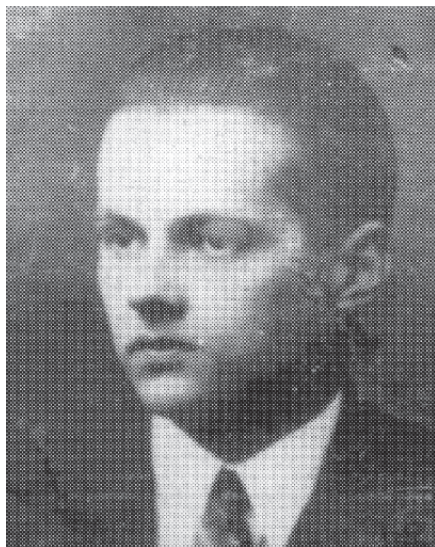
W publikacjach okresu komunistycznego Mieczysław Wałęga, z uwagi na swoją wojenną i emigracyjną działalność, był pomijany lub wspomniany zdawkowo. Niestety i później, pomimo dostępnych już źródeł, w monumentalnej publikacji „Polsko - Brytyjska współpraca wywiadowcza podczas II wojny światowej” wieńczącej w 2004 r. pracę Polsko-Brytyjskiej Komisji Historycznej do Spraw Dokumentacji Działalności Polskiego Wywiadu w II Wojnie Światowej, w artykule dr. Rafała Wnuka występuje nadal bez personaliów, wyłącznie pod pseudonimem „Jur”! Szczęśliwie większą wiedzę wykazały się najwyższe władze państwowe, które po 60 latach podziękowały mu m.in. za wkład w działalność wywiadowczą związaną z bronią „V”. Pan Prezydent Lech Kaczyński w 2006 r. odznaczył osobiście Mieczysława Wałęgę Komandorią z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, a 3 maja 2008 r. awansował do stopnia generała brygady. O zaszczytach w ostatnich latach nie zapomnieli kolejne Rządy RP; z podziękowaniami i zaproszeniem do elitarnego klubu wywiadu dołączyli przedstawiciele brytyjskich służb. We wrześniu b.r. z rąk ministra obrony narodowej Pana Bogdana Klichy, w obecności Pana Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego, generał Mieczysław Wałęga odebrał w Londynie, z uwagi na wcześniejsze problemy zdrowotne, wspomniany akt nominacyjny oraz pamiątkową szablę, przypominającą mu symbolicznie inną, straconą ponad 60 lat temu podczas konspiracji w Rzeszowie. *„Spełnialiśmy tylko nasz obowiązek”* – powtarza skromnie odwiedzającym go w Londynie Polakom, ciesząc się z ich życzliwej pamięci.

Robert Zapart

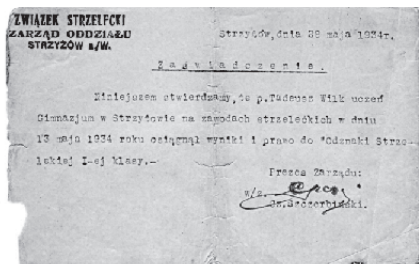
„Pogoń” - ćwiczenia terenowe pod Londynem inspekcjonuje były oficer „Strzelca” i I Kompanii Kadrowej, przedwojenny wiceminister spraw wojskowych gen. Janusz Głuchowski (z lewej). Składa meldunek mjr M. Wałęga. Druga połowa lat 50-tych. Fot. udostępnione przez R. Zapart.

MAJOR TADEUSZ WILK - „ORWID” (1915-2008)

Tadeusz Wilk w okresie nauki w gimnazjum w Strzyżowie (1938 r.)

Urodził się 1 lipca 1915 r. w Kętach (woj. krakowskie). Syn Władysława i Felicy z domu Ładoś. Jego ojciec Władysław Rudolf Wilk był wybitnym oficerem Związku Strzeleckiego w Rzeszowie, rotmistrzem Legionów Polskich, majorem WP. Dzieciństwo i młodość spędził w Bystrzycy koło Iwierzyc, gdzie rodzice kupili niewielki dwór znajdujący się w pobliżu kościoła. Wychowywany przez ojca po żołniersku, od najmłodszych osiągał

znakomite wyniki w strzelectwie. W 1934 r. w strzyżowskim Związku Strzeleckim otrzymał prawo do noszenia Odznaki Strzeleckiej I-szej klasy. W 1938 r. zyskał prawo noszenia Państwowej Odznaki Sportowej III-go stopnia, przyznanej mu przez Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Obronnego we Lwowie. Uczęszczał do Miejskiego Koedukacyjnego Gimnazjum w Strzyżowie, gdzie w 1938 r. zdał maturę. W tym samym roku rozpoczął służbę wojskową. Swoje dorosłe życie zamierzał związać z kolejniactwem, ale plany przerwała wojna. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w szeregach tarnowskiego 16 Pułku Piechoty, którego szlak bojowy wiódł przez Pilzno-Dębicę-Rzeszów-Przemyśl. Po reorganizacji pułku wziął udział w bitwie pod Klusakowem, gdzie został dwukrotnie ranny. Leczony w XII Szpitalu Polowym dostał się do niewoli niemieckiej. Pomimo ran, zbiegł z niewoli i powrócił w rodzinne strony. W Bystrzycy gromadził broń i amunicję, a następnie w grudniu 1939 r. wstąpił do Związku Walki Zbrojnej, gdzie przyjął pseudonim „Orwid”. W Armii Krajowej został w 1942 r. dowódcą plutonu dywersyjnego Placówki AK Sędziszów II („Strzała”, „Gracja”) i podkomendnym Ludwika Kubika ps. „Lucjan”. Pluton „Orwida”, liczący 38 strzelców, wykonał wiele bardzo trudnych zadań na terenie Obwodu AK Dębica, m. in. skutecznie likwidując agenturę gestapo. Do najbardziej brawurowych akcji należały zamachy na współpracowników gestapo: Jankowskiego w Sędziszowie Młp. i Bąka w Dębicy. Ten ostatni został wykonany w maju 1944 r., wraz Tadeuszem Szczurowskim ps. „Śmieszek” i bratem Zygmuntem Wilkiem ps. „Orkan” w dzień, za co „Orwid” był przedstawiony od odznaczenia Krzyżem Virtuti Militari. Ukończył konspiracyjny Kurs Podchorążych, po czym awansował na stopień plutonowego podchorążego,

a następnie podporucznika. Podczas Akcji „Burza” walczył w 5 Pułku Strzelców Konnych AK, w zgrupowaniu I (Lipnica-Budzisz), dowodzonym przez Mieczysława Stachowskiego - „Macieja”, operującym w we wschodniej i południowej części dawnego powiatu dębickiego. Wziął udział ataku na czołgi niemieckie na Budziszu i w rejonie Wielopola, w rejonie Wiercan w starciu z niemiecką piechotą, gdzie AK-owcy zostali ostrzelani przez artylerię sowiecką. Po wkroczeniu wojsk sowieckich do Sędziszowa, we wrześniu 1944 r., został w Iwierzycach aresztowany przez NKWD, po czym był więziony i torturowany w więzieniach UB i NKWD

Por. Tadeusz Wilk - ps. „Orwid” po powrocie z łagrow sowieckich (1947 r.)

TEORIA PRAWOŚCI STRZELECKIEJ

Pod nazwą „ojczyzna” rozumiemy naród wraz z zamieszkałym przez niego terytorium.

Naród natomiast nie jest zbiorem żyjących obecnie jednostek, lecz społecznością odpowiedzialną za rozwój i szerzenie specyficznych wartości kultury polskiej. Słowem „miłość” oznaczamy nie uczucie, ale mocne nastawienie woli, która chce dobra drugiego, w naszym przypadku dobra ojczyzny.

Celem służby strzeleckiej jest obrona słusznych praw naszej Ojczyzny. I cel ten muszą wszyscy chcieć osiągnąć, nieraz kosztem swojego poświęcenia. Stąd wynika, że strzelec musi kierować się miłością do ojczyzny, podporządkowując sobie jej sprawom. Przekonanie o potrzebie tego podporządkowania i mocna wola wprowadzenia tego przekonania w czyn, gdy przyjdzie chwila próby, jest podstawowym rysem charakteru strzelca.

Powyższa norma jest oczywista dla każdego moralnie zdrowego człowieka. Każdy z nas jest przecież czy tego chce, czy też nie, członkiem społeczeństwa, obowiązany do ciągłej dbałości o jego całość, nawet własnym kosztem. I po drugie, ojczyzna jest w stosunku

do nas wierzycelem, któremu nigdy nie potrafimy wypłacić się z zaciągniętego długu: niemal wszystko co posiadamy, zawdzięczamy jej. I nie wystarczy tylko znajomość owej normy, lecz także nabycie charakteru, który pozwoli na rzeczywiste postępowanie w myśl normy, gdy przyjdzie taki czas. Dlatego też strzelec powinien ustawicznie pracować nad wychowaniem w sobie miłości ojczyzny. Jest to konieczne, gdyż charakter strzelca musi być silniejszy niż przeciętnego rówieśnika.

Wychowanie miłości ojczyzny obejmuje rozum i wolę oraz w dalszej kolejności pamięć, wyobraźnię i uczucia.

Nie można przecież dzielnie walczyć o coś, czego się nie zna i nie ocenia należycie. Stąd postawą miłości ojczyzny jest dobra znajomość swojego kraju, jego dziejów, kultury i wartości, których jest nosicielem. Strzelec bardziej niż każdy inny, znać powinien swoją ojczyznę i to nie tylko opisowo (liczba mieszkańców, powierzchnia itp.), ale także pod względem duchowym i kulturalnym, by móc ocenić wagę i ciężar wartości przez nią reprezentowanych. Strzelec winien posiadać dobre wychowanie obywatelskie, m.in. oparte na

BOHATERSKI OFICER I ZESŁANIEC

w Sędziszowie Młp. (budynek poczty) i Rzeszowie (budynek liceum i zamek). Następnie został wywieziony do łagrów: Jogła, Uście, Borowicze, Szeptów oraz Kamionka i Pobieda koło Świerdłowska. W nieludzkich warunkach pracował przy wyrębie lasów i w kopalni. Na zesłaniu stracił brata Zygmunta, który zmarł z zimna i wycieńczenia w Jegolsku. Z katorgi wrócił w listopadzie 1947 r. Po rekonwalescencji rozpoczął pracę zawodową w Zakładach Piwowarskich w Głubczycach, a następnie w Okocimiu i Brzesku, z którym związał swoje dalsze losy. W Okocimskich Zakładach Piwowarskich pracował na różnych stanowiskach, m.in. jako Inspektor Kontroli Zbytu, Kierownik Działu Organizacyjno-Prawnego i księgowy. Był również Szefem Służby Łączności w Zakładowym Oddziale Samobrony, a także długoletnim działaczem Ligi Obrony Kraju i Polskiego Czerwonego Krzyża w Brzesku. Od 1964 r. był Prezesem Koła LOK przy Okocimskich Zakładach Piwowarskich, liczącego prawie 900 członków. W 1971 r. został członkiem Zarządu Wojewódzkiego LOK w Krakowie. Pracował społecznie przy rozbudowie strzelniczy sportowej w Brzesku i wielokrotnie sędziował na zawodach strzeleckich. W 1975 r. przeszedł na rentę, jako inwalida wojenny, a trzy lata później na emeryturę, ale jeszcze przez kilka lat, na pół etatu, prowadził biuro Komornika Rejonowego w Brzesku. Jako emeryt wiele czasu poświęcał pracy społecznej, niósł pomoc osobom kolegom z AK i Sybirakom. Jego pasją były spotkania z młodzieżą. Wygłosił setki prelekcji dla młodzieży na temat swych przeżyć wojennych, walk o niepodległość i zesłania. W latach 90-tych odwiedził m. in. Liceum Ogólnokształcące im. ks. Piotra Skargi w Sędziszowie Młp., Zespół Szkół Zawodowych im. prof. Karola Olszewskiego, okoliczne gimnazja i szkoły podstawowe. Ostatnią prelekcję wygłosił wiosną b.r.

Major Tadeusz Wilk w otoczeniu kadry JS 2021 (2008 r.)

w Brzesku, dla strzelców z Rzeszowa, Sędziszowa Młp., Brzeska, Kolbuszowej i Leżajska, należących do Jednostki Strzeleckiej 2021. Patronem tej jednostki jest płk. Leopold Lis-Kula – jeden z najlepszych żołnierzy Józefa Piłsudskiego, przed I wojną światową podkomendny Władysława Wilka „Rudolfa” – Komendanta Okręgu III (rzeszowskiego) Związku Strzeleckiego. Oprócz przeżyć wojennych wspominał lata młodości, a szczególnie okres spędzony w armii II Rzeczypospolitej, który uważał za najszcześniejszy w swoim życiu, a także swoją ukochaną żonę Helenę z domu Marcinek, z którą miał troje dzieci.

Tadeusz Wilk otrzymał liczne odznaczenia, w tym: Krzyż Walecznych (dwukrotnie), Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami, Medal Wojska (czterokrotnie), Krzyż

Armii Krajowej, Krzyż Kampanii Wrześniowej 1939, Krzyż Partyzancki, Brązowy Medal za Zasługi dla Obronności Kraju, Brązowy Medal za Zasługi dla Ligi Obrony Kraju, Krzyż Kawalerski. Podczas II wojny światowej awansował do stopnia porucznika Armii Krajowej, w niepodległej Rzeczypospolitej, otrzymał kolejne awanse na kapitana i majora Wojska Polskiego. Zmarł 10 września 2008 r. w szpitalu w Myślenicach, trzy dni później spoczął na cmentarzu komunalnym w Brzesku. W ostatnim pożegnaniu uczestniczyli, oprócz rodziny, przedstawiciele władz lokalnych, AK-owców i Sybiraków, strzelcy z Brzeska i Sędziszowa Młp., reprezentujący JS 2021.

Jacek Magdoń

– PARĘ MYŚLI, CO NIE NOWE...

lekturze prac o historii własnej ojczyzny. Tu zaś kluczowy jest dobór tej lektury (pod tym pojęciem rozumiemy książkę, film, prasę, radio, internet, telewizję): wybierać należy te rzeczy, które podkreślają dodatnie strony naszych dziejów i podkreślają wartości reprezentowane przez naszą ojczyznę. Natomiast trzeba unikać tzw. „odbrazowniczych” dzieł, które dążą do poniżania przeszłości i kultury własnego kraju, reprezentujących jakoś dziwne racje innych narodów, niekoniecznie nam życzliwych. Nie jest to łatwe, tak się bowiem składa, że mainstreamowy bełkot w komercyjnej i nie tylko prasie, radiu czy telewizji nagłasza w 90 przypadkach na 100 te poniżające ojczyznę i jej kulturę utwory i zdarzenia.

Poza wyszkoleniem rozumu, konieczne jest także wychowanie woli. Nie wystarczy mieć wyraźny i jasny cel, ale trzeba mieć także siłę, aby do niego dążyć. Otóż tę siłę zdobywa się przez ćwiczenie sprawności. Tak np. sam fakt służby strzeleckiej, o ile podejmuje się ją z wyraźną chęcią służenia krajowi, jest już doskonałą szkołą naszej sprawności. Poszanowanie dla władz państwowych, posłuszeństwo

względem dowódców nadają się też do tego celu znakomicie, a cała rzecz polega na tym, by zachować wyraźną myśl o gotowości oddania wszystkiego dla swojego kraju.

Jest także oczywiste, że odpowiednie nastawienie wyobraźni i uczuć może być wielką pomocą w kształtowaniu należytego ustosunkowania do kraju. Stąd potrzeba poznania i śpiewania pieśni patriotycznych, uczestnictwa w uroczystościach i rocznicach, pielęgnowania pamięci o poległych i naszych bohaterach. Warto jeszcze podkreślić, że konieczność wytworzenia należytego stosunku do kraju jako całości, wyklucza oczywiście zapatrywanie się na ojczyznę pod kątem widzenia własnej korzyści.

Dla strzelca nadrzędnym jest państwo polskie, szkoli się przecież do walki o jego prawa, winien unikać tego wszystkiego, co je dzieli, więc bieżącej polityki, sporów o rządy czy rozwiązania szczegółowe.

Jest tylko i aż Najjaśniejsza Rzeczpospolita.

Marek Strączek

Opracowanie na podstawie fragmentów rozprawy „De virtute militari” J. M. Bocheńskiego, O.P.

LISTA LEGIONISTÓW

Materiały dotyczące listy Legionistów z Rzeszowa i okolicznych miejscowości z okresu mobilizacji w sierpniu i wrześniu 1914 roku.

Przypadającą w roku obecnym 90 rocznica odzyskania przez Rzeczpospolitą niepodległości zaowocowała licznymi publikacjami i obchodami patriotycznymi. Często podkreślany jest w nich wkład Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego, czy decydujący o sukcesie mobilizacyjnym udział organizacji polskiej irredenty, w szczególności Związku Strzeleckiego, Sokola, czy Polskich Drużyn Strzeleckich i Drużyn Bartoszewych. Mniej uwagi poświęca się listom imiennym ochotników z poszczególnych powiatów, a to właśnie ich patriotyzm i determinacja, decydowała o trwaniu Legionów w okopach i licytacji w latach I wojny sprawy polskiej wżwyz. Dla dzisiejszego odbiorcy, w szczególności młodego pokolenia, ówczesne podziały polityczne straciły na aktualności, a zasługi najbardziej znanych polityków i żołnierzy lat 1914 - 1918 opisane zostały w wielu publikacjach. Mniej uwagi poświęcono dotychczas szeregowym, często dziś bezimiennym bądź mało znanym szerszemu gronu, legionistom. Ale paradoksalnie, to właśnie

kultywowanie pamięci o ich udziale w czynie legionowym zadecydował, że udział legionistów w czynie zbrojnym lat I wojny stanowi jeden z tych okresów w historii lokalnych społeczności, który do dzisiejszego dnia żywo oddziałuje na lokalny patriotyzm i ma wpływ na tożsamość kolejnych pokoleń.

Przebieg mobilizacji w Rzeszowie oraz okolicznych miejscowościach cenne publikacje poświęcili Alojzy Zielecki i Jerzy Majka, choć ustalenia autorów dotyczące liczebności ochotników z powiatu rzeszowskiego należy uznać za znaczące zawyżone. Szereg cennych informacji, co do przebiegu mobilizacji znajduje się w Archiwum Naczelnego Komitetu Narodowego w Krakowie, ale źródłowe informacje o przebiegu mobilizacji oraz służbie w Legionach zawartych są przede wszystkim w aktach Centralnego Urzędu Ewidencyjnego, zgromadzonych w CAW.

Publikowana w niniejszym artykule lista ochotników z Rzeszowa i okolicznych miejscowości stanowi wynik kwerendy przeprowadzonej przez autora w Centralnym Archiwum Wojskowym, uzupełnionej o wykaz zaginionych i wziętych do niewoli legionistów znajdującym się w Zakładzie Narodowym Ossolińskich we Wrocławiu. Pozostałe informacje dotyczące legionistów

Legioniści z Rzeszowa i okolicznych miejscowości w 2 i 3 Pułku Legionów Polskich - część 1.

Imię i nazwisko	Wiek (rok) urodzenia / przynależny	Zawód	Informacje co do służby
1. Dundać Tadeusz	17 lat, Rzeszów	student	16 komp., IV. Bat., 2 Pułk
2. Lewiński Czesław	17 lat, Rzeszów	student gimnazjum	j.w.
3. Kawalec Stanisław	23 lata, Trzciana	praktykant telegraficzny	j.w.
4. Witowski Bolesław	20 lat, Zaczernie	elektrotechnik	j.w.
5. Litra Antoni	19 lat, Rzeszów	ślusarz	j.w.
6. Bielecki Emil	19 lat, Rzeszów	mosiężnik	j.w.
7. Zieliński Franciszek	19 lat, Rzeszów	urzędnik kolejowy	j.w.
8. Konieczkowski Wojciech	20 lat, Rzeszów	kandydat adwokacki	j.w.
9. Lelek Antoni	18 lat, Rzeszów	ślusarz	j.w.
10. Kaniowski Stanisław	20 lat, Rzeszów	krawiec	j.w.
11. Stankiewicz Jan	26 lat, Koźmiegłowa pow. Rzeszów	ślusarz	j.w.
12. Dobrowolski Władysław	21 lat, Rzeszów	oficjal sądowy	j.w.
13. Reiss Stanisław	36 lat, Tyczyn	obrońca karny	j.w.
14. Borowiec Franciszek	21 lat, Kielmanowa	wyrobnik	j.w.
15. Szubert Rafał	19 lat, Rzeszów	kowal	j.w.
16. Polański Stanisław	19 lat, Rzeszów	elektrotechnik	j.w.
17. Grotowski Marian	17 lat, Rzeszów	student gimnazjalny	j.w.
18. Szczurek Jan	22 lata, Staromieście	murarz	j.w.
19. Solecki Jan	22 lata, Rzeszów	murarz	j.w.
20. Wali Leon	20 lat, Rzeszów	ślusarz	j.w.
21. Obrata Leon	19 lat, Tyczyn	robotnik	j.w.
22. Litra Julian	20 lat, Rzeszów	rymarz	j.w. W niewoli od V.1915
23. Balchan Ignacy	19 lat, Rzeszów	ślusarz	j.w.
24. Beres Stanisław	19 lat, Stocina	ślusarski	j.w.
25. Hul Jan	19 lat, Trzciana	rolnik	j.w.
26. Paśko Bronisław	20 lat, Tyczyn	murarz	j.w.
27. Wiaterek Leon	19 lat, Staromieście	piekarz	j.w.
28. Rudolf Jan	20 lat, Złobien	piekarz	j.w.
29. Ziobro Edward	20 lat, Tyczyn	elektromechanik	j.w.
30. Ziółko Andrzej	17 lat, Rzeszów	student gimnazjalny	j.w.
31. Michalik Eugeniusz	17 lat, Rzeszów	student gimnazjalny	j.w.
32. Śmigiel Andrzej	22 lata, Zależe	j.w.	j.w.
33. Chuchla Feliks	23 lata, Tyczyn	murarz	j.w.
34. Prokop Ludwik	22 lata, Tyczyn	murarz	j.w.
35. Pietras Jan	22 lata, Tyczyn	murarz	j.w.
36. Poczeski Józef	17 lat, Rzeszów	uczeń gimnazjum	j.w.
37. Kozak Roman	19 lat, Rzeszów	szewc	j.w.
38. Słowiak Wojciech	21 lat, Rzeszów	szewc	j.w.
39. Rączy Wawrzyniec	21 lat, Przybyszówka	robotnik	j.w.
40. Socha Bronisław	28 lat, Rzeszów	oficjal sądowy	j.w.
41. Tutaj Władysław	20 lat, Staroniwa	nauczyciel, wzięty do niewoli 29.10.1914	j.w.
42. Radyło Kasper	21 lat, Rzeszów	parkieciarz	j.w.
43. Dziama Teofil	19 lat, Biała pow. Rzeszów	student gimnazjalny, zginął 29.10.1914	j.w.
44. Mokrzycki Stefan	17 lat, Rzeszów	student gimnazjalny	j.w.
45. Tada Kajetan	19 lat, Dylągówka	furman	j.w.
46. Kowal Stanisław	17 lat, Staromieście	uczeń szkoły rolniczej	j.w.
47. Pele Karol	21 lat, Pobitna	elektrotechnik	j.w.
48. Babiarczy Tadeusz	17 lat, Rzeszów	uczeń gimnazjum	j.w.
49. Rzezycha Rudolf	20 lat, Rzeszów	elektrotechnik	j.w.
50. Wronski Tadeusz	19 lat, Rzeszów	koszykarz	j.w.
51. Turski Eugeniusz	18 lat, Łańcut	ślusarz, wzięty do niewoli 29.10.1914	4 Komp., II Bat., 2 Pułk
52. Ziemia Stanisław	18 lat, Łańcut	piekarz	j.w.
53. Baran Piotr	ur. 1893, Łańcut	stolarz	13 Kompania, 2. Pułk
54. Berger Stanisław	ur. 1895, Ropczyce	uczeń gimnazjum	j.w.
55. Bester Franciszek	ur. 1892, Kosina Łańcut	palacz	j.w.
56. Boczan Marian	1895, Ropczyce	uczeń gimnazjum	j.w.

57. Boryński Jan	1894, Ropczyce	stolarz	j.w.
58. Bos Wojciech	1894, Ropczyce	krawiec	j.w.
59. Bylicki Józef	1894, Rzeszów	murarz	j.w.
60. Chmiel Jan	1895, Ropczyce	uczeń seminarium	j.w.
61. Danach Franciszek	1896, Łańcut	dozorca szpitala	j.w.
62. Daniel Józef	1896, Ropczyce	uczeń gimnazjalny	j.w.
63. Fiut Władysław	1895, Łańcut	robotnik kolonialny	j.w.
64. Gawlik Bronisław	1892, Ropczyce	masarz	j.w.
65. Hain Stanisław	1895, Rzeszów	kowal	j.w.
66. Iwan Mateusz	1895, Ropczyce	nauczyciel, zginął 1.12.1915 pod Pasieczną	j.w.
67. Jabłoński Józef	1893, Łańcut	rolnik	j.w.
68. Jakubiec Emil	1894, Kolbuszowa	nauczyciel	j.w.
69. Korbecki Stanisław	1894, Łańcut	rolnik	j.w.
70. Kudat Julian	1896, Ropczyce	krawiec	j.w.
71. Łabudzki Władysław	1897, Rzeszów	krawiec	j.w.
72. Lenczyk Marek	1896, Łańcut	rolnik	j.w.
73. Mach Józef	1892, Łańcut	rolnik	j.w.
74. Nitka Franciszek	1896, Rzeszów	murarz	j.w.
75. Orłoś Jan	1895, Smolary / Łańcut	handlowiec	j.w.
76. Ossorski Ludwik	1896, Ropczyce	handlowiec	j.w.
77. Ostafin Wincenty	1896, Ropczyce	szewc	j.w.
78. Pomykała Łukasz	1895, Rzeszów	rolnik	j.w.
79. Rejman Józef	1894, Czarna / Łańcut	rolnik, pod Biegłowem 7.XI.1914 wzięty do niewoli	j.w.
80. Rochaczek-Wyka Andrzej	1894, Rzeszów	kupiec	j.w.
81. Rydzik Jan	1895, Sędziszów, Ropczyce	nauczyciel, 24.I.1915 wzięty do niewoli	j.w.
82. Sałach Kazimierz	1895, Ropczyce	nauczyciel	j.w.
83. Sapeta Bronisław	1894, Ropczyce	ślusarz	j.w.
84. Sapeta Aleksander	1896, Sędziszów Ropczyce	uczeń gimnazjum	j.w.
85. Satkowski Aleksander	1884, Ropczyce	cukiernik	j.w.
86. Sikora Michał	1893, Ropczyce	kupiec	j.w.
87. Sonnenblick Maks	1894, Budzisz	kelner	j.w.
88. Stelmach Michał	1894, Ropczyce	kolejarz	j.w.
89. Wagner Eugeniusz	1891, Łańcut	tokarz	j.w.
90. Waler Wojciech	1894, Ropczyce	krawiec	j.w.
91. Węglowski Franciszek	1887, Kosina, pow. Łańcut	wyrobnik, zginął 29.10.1914	j.w.
92. Wilczek Stanisław	1895, Łańcut	rolnik	j.w.
93. Wojdan [Wojdan] Wojciech	1894, Wola Krugowska	uczeń gimnazjum	j.w.
94. Wróblewski Bruno	1893, Łańcut	pisarz	j.w.
95. Zając Andrzej	1894, Rzeszów	cukiernik	j.w.
96. Zając Ludwik	1892, Rzeszów	murarz	j.w.
97. Falkowski Rudolf	1890, Łąka Rzeszów	ślusarz	j.w.
98. Świętek Bolesław	1894, Mazury / Kolbuszowa	nauczyciel	14 Komp., IV Bat., 2 Pułk
99. Augustynowicz Adam	1896, Kolbuszowa	uczeń	j.w.
100. Lech Stanisław	1892, Łutca / Strzyżów	uczeń	j.w.
101. Juszcak Marian	1895, Rzeszów	pisarz	j.w.
102. Barnat Antoni	1895, Czarna, Łańcut	prawnik	j.w.
103. Deszczyńska Antoni	1861, Kolbuszowa	kucharz	j.w.
104. Furman Stanisław	1895, Sokół	szewc, zginął 29.10.1914	j.w.
105. Nowak Franciszek	1895, Sokół	stolarz	j.w.
107. Pyska Władysław	1896, Sokół	rolnik	j.w.
108. Walicki Karol	1895, Sokół	szewc	j.w.
109. Wąsowicz Władysław	1893, Kolbuszowa	drogowy	j.w.
110. Wielgos Wincenty	1885, Braciejowa / Ropczyce	rolnik, wzięty do niewoli 28.10.1914	j.w.
111. Dec Ignacy	1896, Sokół	nauczyciel	j.w.
112. Draus Kazimierz	1895, Przedbuz Kolbuszowa	kołodziej	j.w.
113. Kamiński	1893, Rzeszów		XV kompania, IV Batalion 2 Pułk
114. Przywara Stanisław	1897, Kolbuszowa		j.w.
115. Mirek Stanisław	1893, Łańcut	ślusarz	14 Kompania, 2 Pułk

Z RZESZOWA I OKOLIC

z Rzeszowa i okolicznych miejscowości z wszystkich brygad zostaną opublikowane w kolejnych, dwóch wykazach. Część druga obejmować będzie legionistów 2 i 3 Pułku Legionów z pozostałych miejscowości, nie uwzględnionych w publikowanej liście. W końcowej, trzeciej części wykazu, przedstawieni zostaną legionieści walczący w I Pułku, a następnie Brygadzie J. Piłsudskiego. Listy te, dzięki zawartym w niej informacjom, stanowią cenne źródło, umożliwiający dokonanie szeregu analiz, co do terytorialnego pochodzenia ochotników, wpływu działalności organizacji paramilitarnych na generowanie ochotników z poszczególnych miast i gmin, czy też statusu społecznego samych ochotników. Pozwalają one na częściową wersyfikację prezentowanych poglądów o dominującym znaczeniu organizacji paramilitarnych i ich wpływu na przebieg i wyniki mobilizacji. Tak w istocie było, ale o sukcesie mobilizacyjnym w równej mierze decydowały działania aparatu werbunkowego, prężność działaczy i struktur paramilitarnych, którym udało się uniknąć wcielenia do armii austriackiej, ale przede wszystkim ogromny patriotyzm zgłaszających się ochotników. Po utworzeniu Naczelnego Komitetu Narodowego nabór ochotników do Legionów

przybrał postać pospolitego ruszenia. Ochotnicy pochodzili z większości miejscowości w poszczególnych powiatach, w związku z czym należy zweryfikować również pogląd o wyraźnej, dominującej pozycji poszczególnych stolic powiatów w generowaniu liczby ochotników. Tak faktycznie było, ale udział prowincji i stolic powiatów należy traktować równorzędnie. W powiecie rzeszowskim najwięcej ochotników pochodziło z prowincji, w samej zaś stolicy powiatu dominowali uczniowie szkół średnich. W końcu nie należy zapominać o zaangażowaniu struktur powiatowych i samorządowych w przebieg mobilizacji, a także znaczenie ogromnej ofiarności społeczeństwa na rzecz tworzonych oddziałów. W przypadku Rzeszowa i powiatu wpłaty na rzecz Polskiego Skarbu Wojskowego były jedne z najwyższych w całej Galicji i przyniosły bardzo znaczące kwoty.

W 90 rocznicę odzyskania niepodległości warto przypomnieć wysiłek Polski Powiatowej i nazwiska ochotników, którzy marsz Ku Niepodległej w sierpniu i wrześniu 1914 roku zapoczątkowali. Kulturowanie i przekazanie młodym pokoleniom pamięci o Legionistach z lat I wojny jest naszym wspólnym obowiązkiem.

Marek Cisek

116. Nykiel Piotr	1893 Ropce	uczeń gimnazjum	j.w.
117. Ogorzał Robert	1891 Ropce	kupiec	j.w.
118. Pociaś Stanisław	1894 Ropce	uczeń gimnazjum	j.w.
119. Sitko Marian	1892 Ropce	prawnik	j.w.
120. Stachnik Jerzy	1895 Ropce	sluchacz	j.w.
121. Świder Eugeniusz	1894 Ropce	sluchacz praw	j.w.
122. Wojdon Andrzej	1894 Ropce	nauczyciel	j.w.
123. Surman Marian	1896 Ropce	uczeń gimnazjum	13 Kompania 2 Pułk
124. Szębla Tomasz	1895 Sędziszów	rymarz	
125. Czuchajowski Bolesław	1894, Rzeszów		6 Komp. II Baon, 2 Pułk
126. Kawalec Władysław	1894, Rzeszów		8 komp., II Baon, 2 Pułk
127. Kuślerz Franciszek	1896, Czudec		8 komp. II Baon, 2 Pułk
128. Kuszał Marcin	1898, Łańcut		7 Komp., II Baon, 2 Pułk
129. Bziel Franciszek	2, Rzeszów		6 Komp. II Baon, 2 Pułk
130. Lassota Leon	1896, Rzeszów		7 Komp. II Baon, 2 Pułk
131. Małek Emil	1895, Łańcut		6 Komp. II Baon, 2 Pułk
132. Miśtal Władysław	1898, Łańcut		7 Komp. II Baon, 2 Pułk
133. Niziński Roman	1890, Głogów, pow. Rzeszów	ślusarz	6 Komp. II Baon 2 Pułk
134. Tyrała Kazimierz	1870, Rzeszów		odd. Karabinów maszynowych 2 Pułku
135. Ziobro Edward	1894, Rzeszów		Sztab 2 pułku i oddziały przynależne
136. Chmiel Jan	1895, Ropce		10 Kompania, III Baon 2 Pułku
137. Korcowski Adam	1896, Ropce		2 Kompania, III Baon 2 Pułku
138. Klamut Franciszek	1898, Ropce		II Kompania, III Baon 2 Pułku
139. Góles Michał	1893, Ropce		9 Kompania, III Baon 2 Pułku
140. Głogowski Mieczysław	1889, Rzeszów		10 Kompania, III Baon 2 Pułku
141. Lewicki Rudolf	1894, Kolbuszowa		9 Kompania, III Baon 2 Pułku
142. Kowal Stanisław	1897, Rzeszów		11 Kompania, III Baon 2 Pułku
143. Mazur Kazimierz	1897		1 Kompania, III Baon 2 Pułk
144. Pasik Władysław	1896, Ropce		2 Kompania, III Baon 2 Pułk
145. Płodzień Jan	1894, Rzeszów		3 Kompania, III Baon 2 Pułk
146. Rutty Kazimierz	1895, Łańcut		2 Kompania, III Baon 2 Pułk
147. Szczepański Jan	1893, Łańcut		III Kompania, III Baon 2 Pułk
148. Socha Antoni	1895, Ropce		1 Kompania, III Baon 2 Pułk
149. Watras Jacek	1893, Ropce		2 Kompania, III Baon 2 Pułk
150. Zaworski Stanisław	1894, Ropce		9 Kompania, III Baon 2 Pułk
151. Lubelski Zygmunt	1891, Rzeszów		3 Kompania, III Baon 2 Pułk
152. Brul Franciszek	1890, Rzeszów		6 Kompania, II Baon 2 Pułk
153. Ragór Ignacy	1894, Rzeszów		8 Kompania, II Baon, 2 Pułk
154. Pasik Jakub	1893, Ropce Grabiny		6 Kompania, II Baon 2 Pułk
155. Kowal Władysław	Czudec, pow. Strzyżów		I Baon 2 Pułk
156. Kawa Tomasz	1896, Niechobrz		I Baon 2 Pułk
157. Kowalik Stanisław	1892, Niechobrz		I Baon 2 Pułk
158. Kruczej Jan	1893, Rzeszów		I Baon 2 Pułk
159. Kałużyński Franciszek	1897, Sokołów	Szewe	I Baon, 2 Pułk
160. Mróz Marian	1895 Rzeszów	Piekarz	j.w.
161. Lach Wilhelm	1895 Lopuszna		
162. Mach Franciszek	1896 Wolica Ługowa, Ropce	uczeń gimnazjum	
163. Mierzwia Jan	1893 Zaczernie	Rolnik	2 Pułk, O.K.M. nr 1 zginął 6.VII.1916
164. Nowak Józef	1893 Stobierna		
165. Oprzędek Józef	1892 Rzeszów	Ślusarz	O.K.M. nr 1, 2 Pułk
166. Derkacz Kazimierz	1896 Zalesie		2 Pułk
167. Pasierb Jan	1898 Zaczernie	elektromonter	O.K.M. nr 1, 2 Pułk
168. Baran Piotr	1894 Albigowa	ślusarz	2 Pułk
169. Buczek Józef	1893 Pobitna Rzeszów	ślusarz	2 Pułk
170. Bar Andrzej	1894 Kosina Łańcut	rolnik	2 Pułk
171. Stebniński Jan	1896 Rzeszów	rolnik	2 Pułk
172. Szczepiński Franciszek	1896 Ropce	handlowiec	2 Pułk
173. Pietryk Ignacy	1897 Rzeszów		7 Komp. II Baon, 2 Pułk
174. Pasik Jakub	1893 Grabiny Ropce		6 Komp. II Baon, 2 Pułk
175. Chenał Piotr	1897, Blizne Rzeszów		III Batalion 2 Pułk
176. Bialek Franciszek	1896 Rzeszów		5 Kompania I Baon 2 Pułk
177. Stankiewicz Ignacy	1895 Dynów Brzozów		15 Kompania, 3 Pułk
178. Polak Wincenty	1894 Zaczernie		3 Kompania, 3 Pułk O.K.M.
179. Krynicki Władysław	1892 Wdów Brzozów.		10 Kompania, 3 Pułk
180. Miazga Piotr	1895 Jelma Łańcut		2 Kompania, 3 Pułk
181. Makowski Stanisław	1895 Rzeszów		10 Kompania, 3 Pułk
182. Bąk Henryk	1898 Jasionów p. Brzozów		15 kompania 3 Pułk
183. Bąk Michał	1895 Przybyszówka p. Rzeszów		15 kompania 3 Pułk
184. Wilczyński Tomasz	1897 Kolbuszowa		3 Pułk

185. Szpiech Stanisław	1891 Ułamowice p. Brzozów		3 Pułk
186. Piwowarczyk Wilhelm	1896 Kolbuszowa		13 Kompania, 3 Pułk
187. Skiba Michał	1894 Trzęsówka pow. Kolbuszowa		12 Kompania, 3 Pułk
188. Rokosz Filip	1894 Ropce		10 Kompania, 3 Pułk
189. Solecik Jan	1894 Rzeszów		OKM, 3 Kompania 3 Pułk
190. Czerw Andrzej	1897 Cmolas Kolbuszowa		12 Kompania 3 Pułk
191. Szyszty Józef	1896 Jasionka		3 Kompania, 3 Pułk
192. Tokarz Władysław	1891 Kolbuszowa	st. praw	2 Pułk, 6 kompania, 29.10. 1914 wzięty do niewoli
193. Stochła Roman	1893 Siedliska pow. Rzeszów	rob. fabryczny	3 Pułk, 8 kompania, zginął 5.07.1916
194. Baran Piotr	1894 Leżajsk	rysownik	O.K.M. nr 1, 2 Pułk
195. Bobak Stefan	1887 Kolbuszowa		12 kompania III Baon 2 Pułk
196. Kawecki Stefan	1896 Sędziszów	uczeń seminarium	6 Kompania 3 Pułk
197. Krawczyk Stanisław	1888 Rzeszów	koncypient adwokacki	14 Kompania 2 Pułk
198. Kubicz Karol	Lat 22, Górno pow. Kolbuszowa		II Brygada 2 p.p.
199. Lubek Piotr	Lat 21, Kolbuszowa		II Brygada 3 p.p.
200. Pietrzyk Ignacy	1897, Siedlisk pow. Rzeszów		II Brygada, 7 Kompania II Baon 2 p.p. II Brygada
201. Tomiczek Stanisław	1895, Rzeszów	handlowiec	2 Pułk, od 26.X. 1914 w niewoli
202. Wojciechowski Maksymilian	1895 Rzeszów	uczeń gimnazjum	II Brygada, 2 p.p. 8 kompania
203. Jan Pasierb	14.12.1893 Zaczernie	rolnik	O.K.M. nr 1, 2 Pułk
204. Jan Mysliwiec	25.12.1896 Czudec Przedm[ieście]	ucz[en] 7 kl[asy] g[imnazjum]	I Baon, 2 Pułk
205. Bronisław Warzybok	18.12.1895 Rzeszów	ucz[en]	2 Pułk
206. Zdzisław Pietruszka	1896	ucz[en]	2 Pułk
207. Leon Mazur	18.08.1896 Krasne		4 kompania I Baon 2 Pułk
208. Alfred Pastuszko	10.12.1895 Radomyśl n[Sanem]	abs.[olwent] gim.[nazjum]	2 Pułk
209. Tadeusz Szewera	5.11.1891 Maziarz		4 Kompania 2 pułk
210. Wojciech Matuła	05.1895 Hermanowice	rolnik	4 Kompania 2 Pułk
211. Franciszek Bober	5.02.1890 Hermanowa	rolnik	I Baon 2 Pułk
212. Jan Drzał	23.01.1896 Zaczernie	rolnik	5 kompania 4 pp
213. Henryk Grzebyk	13.10.1894 Rzeszów		2 Pułk
214. Kazimierz Derkacz	29.03.1896 Zalesie ad Lw[ów]		2 Pułk
215. Bolesław Waliłgora	10.09.1897 Kraków		4 kompania 2 Pułk
216. Władysław Nitka	19.01.1897 Rzeszów	ślusarz	2 Pułk
217. Emil Wilk	27.05.1898 Krasne		
218. Stanisław Złamaniec	7.04.1895 Rzeszów Staroniwa	szewc	2 Pułk
219. Piotr Baran	23.06.1897 Zgłobień	ucz[en] 5 kl[asy] gimn[azjum]	O.K.M. 12 Pułk wzięty do niewoli 6.VII.1916
220. Jędrzej Guzik	25.11.1895 Boguchwała	robotnik kol[onialny]	4 Kompania 2 Pułk
221. Antoni Warzybok	Błażowa	rolnik	2 Pułk
222. Stanisław Sienko	4.12.1896 Błażowa	rolnik	2 Pułk
223. Walenty Paluch	15.02.1896 Borek Nowy	rolnik	16 Komp. IV Batalion, 2 Pułk
224. Józef Sawczyński	5.05.1894 Rzeszów	murarz	2 Pułk
225. Andrzej Przerwanek	29.11.1895	rolnik	2 Pułk
226. Edward Gąsior	8.09.1896 Wesoła p[owiat] Rzeszów	VII-gimn[azjum]	2 Pułk
227. Józef Opaliński	12.10.1895 Boguchwała, Rzeszów	rolnik	2 Pułk
228. Jan Truchan	12.09.1896 Wal k. pow. Tarnów	4 rok semin[arium]	4 Kompania I Baon 2 Pułku
229. Wojciech Stoka	24.04.1896 Zaczernie	rolnik	4 Kompania 2 Pułku
230. Smolak Jan	1896 Kolbuszowa		II Brygada, 5 Kompania II Baon

Poz. 1-121. C.A.W. Komenda Legionów Polskich sygn. I. 120.1.128 Exhibit nr 401-600; poz. 122- 176 Lista Legionistów 2 Pułku C.A.W. I.120.63.263. W publikowanym wykazie pominięto 4 Legionistów z Rzeszowa ze względu na nieczytelną pisownię nazwisk; poz. 177 –191. Wykaz 3 Pułku C.A.W. I.120.63.263; poz. 194 C.A.W. I.120. 63.686; poz. 196. C.A.W. I.120.63.676, poz. 194-202 Z.NiO we Wrocławiu, rkps. 15817/III Legiony Polskie. Wykaz Legionistów wziętych do niewoli i zaginionych 1914-1918, poz. 203-230 C.A.W. I.121.63.671. Informacje co do służby podano według informacji zawartych w cyt. wykazach i nie uzupełniano o dane, co do dalszego przebiegu służby.

SPOTKANIE GENERALÓW RODEM Z PODKARPACIA

10 października 2008 roku Generałowie pochodzący z ziemi podkarpackiej spotkali się na zjeździe generałów Wojska Polskiego. Spotkanie zostało zainicjowane przez gen. Fryderyka Czekaja i płk dypl. Witolda Przybyłę - Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Rzeszowie. W zjeździe wzięła także udział młodzież strzelecka. Do Rzeszowa przyjechali:

gen. broni Bronisław KWIATKOWSKI - Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, ur. w miejscowości Mazury, gmina Raniszów, pow. Mielecki;

admiral floty RP Ryszard ŁUKASIK - Dowódca Marynarki Wojennej, wychowanek ziemi jasielskiej;

gen. dyw. Fryderyk CZEKAJ - Dowódca Śląskiego Okręgu Wojskowego, inicjator spotkań generałów Ziemi Podkarpackiej;

gen. dyw. pil. Kazimierz DZIOK - Dowódca Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej, urodzony w miejscowości Cieszyňa pow. Strzyżowski;

gen. dyw. Marian MAINDA - Dowódca Garnizonu Stołecznego Warszawa, wychowanek ziemi krośnieńskiej;

gen. bryg. Bolesław MATUSZ - Dowódca 11 Dpanc, Szef Inspekcji Sił Zbrojnych, Szef Głównego Zarządu Szkolenia Bojowego WP, ur. w No-wym Żmigrodzie, pow. Jasielski;

gen. bryg. Zdzisław BARSZCZEWSKI - Komendant WSOWInż, Szef Wojsk Inżynieryjnych MON, ur. w miejscowości Surowa na ziemi mieleckiej;

gen. bryg. Zbigniew SZURA - Zastępca Dowódcy 2 Korpusu Zmechanizowanego w Krakowie, ur. w miejscowości Ławnica pow. Mielecki;

gen. bryg. Walerian SOWA - zastępca Dowódcy Wojsk Lądowych - Szef Logistyki, ur. w miejscowości Barycz, pow. Brzozowski;

gen. bryg. Kazimierz GILARSKI - Dowódca Garnizonu Warszawa, ur. w miejscowości Rudolowice pow. na ziemi jarosławskiej;

gen. bryg. Ryszard DĘBSKI - Szef Logistyki Sił Powietrznych, wychowanek miasta Rzeszowa,

gen. bryg. Józef LESZEĞA - Szef Centrum Wsparcia Dowództwa Operacyjnego, ur. w Uhercach Mineralnych w pow. Leskim;

gen. bryg. Stanisław STAŃKO - komendant Komendy Rejonu Logistycznego Warszawa, ur. w Leżajsku;

gen. bryg. Zbigniew SMOK - Dowódca 15 Brygady Zmechanizowanej w Giżycku, mieszkaniec Rzeszowa, były Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Rzeszowie.

wanej w Giżycku, mieszkaniec Rzeszowa, były Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Rzeszowie.

W godzinach porannych generałowie uczestniczyli w Mszy Św. Koncelebrowanej przez JE ks. bp Kazimierza Górniego - Ordynariusza Diecezji Rzeszowskiej. Później złożyli wieniec przed pomnikiem płk Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie.

W uroczystościach wzięli udział strzelcy z Jednostki Strzeleckiej 2035 im. ppłk Tadeusza Wyrwy Furgalskiego, ZS Strzelec OSW przy ZSL w Leżajsku oraz dwa pododdziały wchodzące w skład Jednostki Strzeleckiej 2021 im. płk Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie: z X LO ZSKU w Rzeszowie i XIV LO ZST w Rzeszowie. Na czele rzeszowskich Strzelców stanął mł. insp. ZS Marek Strączek, st. chor. ZS Piotr Dobrzeńnicki, st. sierż. Waldemar Tłuczek, st. sierż. ZS Paulina Gawel, st. sierż. ZS Dawid Biśto, druż. ZS Damian Bieńko oraz Marek Matuła - Sekretarz Towarzystwa Przyjaciół ZS "Strzelec" OSW. Na spotkaniu nie zabrakło również Edwarda Chodaka - dyrektora ZSKU w Rzeszowie.

Generałowie mogli obejrzeć pokaz musztry parady w wykonaniu młodzieży z JS 2035 przy ZSL w Leżajsku oraz wyposażenie indywidualne zaprezentowane przez strzelców z JS 2021 w Rzeszowie. Na zakończenie spotkania wszystkim gościom, wręczono czasopismo „Strzelec” i zaproszono do pamiątkowego zdjęcia.

TEN PIERWSZY...

ŻOŁNIERZE WYKLĘCI

Rozpoczynamy nowy cykl przypominający postacie bohaterów antykomunistycznego podziemia pochodzących lub związanych z naszym rejonem. Do niedawna jeszcze bowiem dzieje antykomunistycznej konspiracji niepodległościowej po 1944 r. należały do najbardziej zafałszowanych. W propagandzie PRL-u przedstawiane było jako zjawisko marginalne, nieposiadające szerszego zaplecza społecznego i stosunkowo łatwo likwidowane dzięki rzekomo powszechnemu poparciu, jakiego sowieckim agentom (komunistom) miała udzielić większość mieszkańców Polski. Z kolei w latach 90-tych dziwnie często podkreślano niskie pobudki, deprawację i okrucieństwo a nieraz i kolaborację z niemieckim okupantem, jakimi to rzekomo powszechnie kierowali się owi niepodległościowi konspiratorzy. Klasycznym wręcz przykładem jest tu „twórczość” *Gazety Wyborczej* i środowiska lewicowo-liberalnego.

W obrazie tym nie było oczywiście miejsca na powszechny terror komunistyczny, sowiecki patronat, mechanizmy kłeski, dramat walki bez szans na zwycięstwo.

Cezurą stał się rok 2000 i powstanie Instytutu Pamięci Narodowej. Dzięki jego publikacjom prawda powoli przebija się do szerszej świadomości. Przez te organizacje przewinęło się wtedy kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Zdarzyło się, że – jak ujął to w więziennej autobiografii Janusz Horodniczy – niektórzy z nich byli „młodszy od swych wyroków...”. Jest szansa, że to głuche milczenie zostało przerwane. I że pamięć o ich oporze przetrwa.

Dzisiaj przybliżymy sylwetkę Antoniego Żubryda, ps. „Zucha”.

Urodził się 4 września 1918 roku w Sanoku. We wrześniu 1939 plutonowy Żubryd brał udział w obronie Warszawy. Po kapitulacji miasta trafił do niemieckiej niewoli, z której zresztą szybko uciekł, powracając do rodzinnego Sanoka. W roku 1940, schwytany przy próbie przejścia granicy niemiecko - sowieckiej podjął współpracę z sowieckim wywiadem.

W roku 1941 z tego powodu został aresztowany przez gestapo i skazany na karę śmierci. Uciekł ponoć prowadzony na egzekucję i związał się z AK.

Po wkroczeniu Armii Czerwonej zgłosił się do służby w sanockim UB. W czerwcu 1945 r. zapadła decyzja o zwolnieniu Żubryda z resortu. Nim jednak do tego doszło, ten 8 czerwca 1945 r. razem z niektórymi pracownikami sanockiego UB uwolnił część aresztowanych i przeszedł do podziemia. Dość szybko udało mu się podporządkować okoliczne poakowskie grupy i stworzyć ponad 100 – osobowe zgrupowanie, które przybrało nazwę Samodzielny Batalion Operacyjny Narodowych Sił Zbrojnych.

I już 15 czerwca ludzie Żubryda przeprowadzili jedną z pierwszych akcji, zabijając szefa PUBP w Sanoku ppor. Tadeusza Sieradzkiego na schodach jego kwatery. Za tą akcją poszły inne. Oddział „Zucha” dokonał licznych zasadzek na grupy operacyjne UB, MO i WP, napadów na posterunki milicji, urzędy gminne.

1 listopada 1945r. w zasadzkę partyzantów wpadła grupa operacyjna próbująca osaczyć oddział. W starciu zginęło trzech funkcjonariuszy UB i trzech żołnierzy WP. 4 kwietnia 1946r. żubrydowcy odbili trzech członków swojego oddziału z aresztu na posterunku milicji w Haczowie. 30 kwietnia 1946r. zabili oficera ds. polityczno – wychowawczych 34. pp – kapitana Romana Premingera. Zaś brawurowa akcja, rodem chciałoby się powiedzieć

z dobrego filmu akcji, miała miejsce 18 maja 1946r. Tego dnia ludzie Żubryda najpierw rozbroili posterunek MO w Mrzygłodzie. Następnie zdobyczym samochodem wyruszyli w rajd do Sanoka. W czasie tej przejażdżki po mieście Żubryd m.in. zwymyślał koło restauracji „Jubileuszowa” oficera WP za noszenie na czapce orzełka bez korony. Po drodze doszło jeszcze do strzelaniny z milicjantami, gdy wyjeżdżający już z miasta partyzanci natknęli się na jadący z Zagórza samochód z wojskowymi, który ostrzelali. Zginął w nim ppłk Teodor Rajewski, sowiecki oficer odkomenderowany do 8 DP, gdzie pełnił funkcję szefa sztabu. Był to jeden z najwyższych stopniem oficerów zabitych przez antykomunistyczne podziemie. To oczywiście tylko nieliczne z akcji, które przeprowadził oddział Żubryda. Zdaniem UB zapisał on na swoim koncie 57 zabójstw, 29 postrzałów, 40 rozbrojeń, 85 napadów rabunkowych i 55 zamachów. Nie ulega wątpliwości, że działalność zgrupowania Żubryda cieszyła się dużą sympatią znacznej części okolicznej polskiej ludności, w tym wielu mieszkańców Sanoka. Szczególnie niechętna tzw. władzy ludowej była inteligencja oraz młodzież licealna. Wiadomo, że uczniowie rozprowadzali ulotki z hasłem „Wstępujcie w szeregi NSZ. Naszym hasłem Bóg i Ojczyzna”. Ciekawe, że z polskim podziemiem sympatyzowało także wielu żołnierzy i oficerów WP z oddziałów stacjonujących w Bieszczadach.

Wszystko to wywoływało prawdziwą wściekłość aparatu władzy. W pościg za partyzantami nieustannie udawały się grupy operacyjne UB, KBW i WP. Przeszukiwano miejscowości podejrzewane o sympatyzowanie z podziemiem, aresztując niejednokrotnie Bogu ducha winnych ludzi. Pojawiały się nawet pomysły, by wysiedlić niektóre polskie wioski. W aktach IPN można przeczytać: „Ponieważ stwierdzono, że m. Niebieszczany są głównym schronieniem bandy Żubryda, gdzie ludność miejscowa udziela im całkowitego poparcia, będąc z nimi w ciągłym kontakcie, prosimy o pozwolenie wysiedlenia ludności m.. Niebieszczany na zachód i (skreślone) spalanie zabudowań. Takie postępowanie z naszej strony byłoby przestrogą dla innych wsi”. (!) Paradoks, żeby nie powiedzieć chichot historii polega na tym, że dokładnie w tym samym czasie spalanie Niebieszczan planował jeden z dowódców UPA Stepen Stebelński „Chrin”.

Na przełomie maja i czerwca 1946 r. trzech schwytych partyzantów Żubryda skazano w ekspresowym procesie na karę śmierci, po czym stracono w egzekucji na stadionie miejskim w Sanoku, spędzając m.in. młodzież licealną. Wyrok wywołał powszechne oburzenie. Zwracano uwagę, że „dotychczas nie widzieli żadnego publicznego wyroku i egzekucji na Ukraińcach, którzy często napadają, palą i mordują”.

W czerwcu 1946 r. Informacji Wojskowej udało się wprowadzić do zgrupowania Żubryda agentów udających dezertów z wojska. Z końcem tego miesiąca przystąpiono do aresztowań na sporym obszarze w rejonie Porąża, Pobiedna, Tamawy Górnej, Niebieszczan. O ich skali świadczy fakt, że było nimi zaskoczony nawet ukraińskie podziemie. W sprawozdaniu OUN czytamy: „W miesiącu lipcu sanocki UBP aresztował wspólnie z MO około 300 Polaków i 40 Ukraińców. Aresztowania w sanockim powiecie doprowadziły do tego, że i polska ludność ze strachu przed UBP nie śpi pod domach i ukrywa się. Aresztowanych częściowo puścili dobrowolnie, a częściowo

za pieniądze”. Sam Żubryd pozostawał nieuchwytny, ukrywając się razem z żoną i grupą najbliższych współpracowników. Do czasu. 25 października 1946 r. w Krośnie nieznaną osobę zgłosił się na UB i oświadczył, że w dniu poprzednim zastrzelił Żubryda i jego żonę w lesie około dwóch kilometrów od wsi Malinówka, w powiecie brzozowskim. PUBP Brzozów odnalazł trupy Żubryda i jego żony. Zabójca nazywał się Vaulin Jerzy i był agentem MBP, skierowanym do oddziału z zadaniem zabicia jego dowódcy.

Postać Żubryda także dziś wywołuje emocje i budzi załopotanie, czego świadectwem jest pomijanie historii jego zgrupowania na różnych bieszczadoznawczych konferencjach. Nie nam to oceniać. Trzeba jednak przyznać, że jego oddział był najaktywniejszym polskim zgrupowaniem antykomunistycznej partyzantki w Bieszczadach i w Beskidzie Niskim. A z kolei poparcie mu udzielane przez miejscową ludność dobitnie pokazuje, po czyjej stronie stały wówczas sympatie nie tylko bieszczadzkich Polaków.

Marek Matuła

STRZELCY NA SZLAKU KURIERA

W dniach 26.09.2008 – 28.09.2008 r. odbył się trzeci „MARSZ HISTORYCZNO-TURYSTYCZNY SZLAKIEM KURIERSKIM PŁK. KAZIMIERZA IRANKA OSMECKIEGO”.

Marsz poprzedziła uroczystość „Dnia Patrona” Gimnazjum Nr 1 w Cisnej - Kazimierza Iranka-Osmeckiego. Uroczystościom patronowali Marszałek Województwa Podkarpackiego – Zygmunt Cholewiński oraz Dowódca 21 Brygady Strzelców Podhalańskich gen. bryg. Tomasz Bąk. Gościem honorowym był syn Kazimierza Iranka - Osmeckiego - Jerzy Iranek Osmecki. Ponadto w marszu udział wzięli: Piotr Babinetz - poseł na Sejm RP, przedstawiciele 21 BSP, Straży Granicznej oraz władze samorządu lokalnego. Po Mszy Św. odbyła się uroczysta akademicka i nastąpiło otwarcie III Marszu. Na trasę wyruszyło ponad 100 strzelców z X LO ZSKU w Rzeszowie, XIV LO ZST w Rzeszowie, plutonu miejskiego w Rzeszowie, LO w Sędziszowie Młp., plutonu z Brzeska, Gimnazjum Nr 1 w Kolbuszowej, Gimnazjum z Boguchwały wchodzących w skład Jednostki Strzeleckiej 2021 im. płk Leopolda Lisa-Kuli ZS „Strzelec” OSW w Rzeszowie oraz z ZSL w Leżajsku tworzącą Jednostkę Strzelecką 2035 im. ppłk Tadeusza Wyrwy Furgalskiego.

Śladami Iranka Osmeckiego

Trasa rajdu objęła: Rostoki Górne - granica polsko-słowacka - Kiczka -

Rosocha - Hyrlata - Żubracze - Wołosań - przeł. Żebrak - Chryszczata - Kamionka. Młodzież pokonała trasę, którą w 1940 r. pokonał Kazimierz-Iranek Osmecki jako emisariusz Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Przeniósł on, wyuczony na pamięć, szyfr „H”, który do końca okupacji nie został złamany oraz znaczną kwotę pieniędzy na potrzeby konspiracji. Szlak biegł przez bardzo trudne i niedostępne rejony Bieszczadów, był używany tylko w skrajnych sytuacjach, żeby nie został „spalony”. Kazimierz-Iranek Osmecki był drugim emisariuszem, czyli osobą, która nie tylko przenosiła szyfr i pieniądze. Był upoważniony do wyjaśnienia w Warszawie sytuacji politycznej Rządu

Polskiego w Londynie, mógł interpretować decyzje Naczelnego Wodza i tym różnił się od kurierów, którzy przenosili tylko pocztę. Pokonanie tej trasy było możliwe dzięki współpracy z ludnością słowacką, po tamtej stronie granicy, i rozwiniętej siatce ZWZ AK w Polsce. Mieszkańcy Bieszczadów, zaangażowani w konspirację, tacy jak właścicielka dworu w Żubraczu, gajowy z Kamionki czy wreszcie przewodnik Kazimierz Sołtysik, pseudonim „Kazik”, pomogli emisariuszowi dotrzeć do celu.

Marsz był doskonałą lekcją praktyczną historii i patriotyzmu, dzięki której uczestnicy rajdu oddali hołd ludziom konspiracji, którzy walczyli o wolną i niepodległą Polskę.

Agnieszka Chmiel

SZTURM NA OBIEKT W TRZCIAŃCU

W dniach od 14 do 16 listopada, operatorzy Żandarmerii Strzeleckiej z JS 2021 wraz ze strzelcami z JS 2030 Przemyśl, wzięli udział w ćwiczeniach zgrywających do wykonania napadu na obiekt. W pierwszy dzień szkolenie było nastawione na przygotowanie planu działania przez oficera TOC, dowódcę plutonu i zastępcę dowódcy plutonu. Następnego dnia podzielono pluton na drużyny, z których wydzielone zostały sekcje i pary strzelców. W skład plutonu wchodziły trzy grupy: ubezpieczająca, wsparcia i napadu. Aby wykonać postawione zadanie, grupa napadu została podzielona na zespół przeszukiwaczy, wysadzających, ewakuacyjno ratunkowy i chronometrystę. Wydzielone elementy zgrywały się w takich działaniach jak wejście do pomieszczenia przez otwory okienne z użyciem środków pirotechnicznych, a także przez otwory drzwiowe wykorzystujące zapalniki elektryczne wraz z ładunkami pirotechnicznymi różnej mocy. Szkolenie obejmowało: oprowadzanie korytarzy, dominacji nierozpoznanych ciągów pomieszczeń oraz przeszukiwanie, obezwładnianie i kajdankowanie różnymi technikami.

Rekonesans: dowódcy plutonu wraz z dowódcami drużyn i sekcji, rejonu obiektu, na który miał być przeprowadzony napad, rozpoczął

trzeci dzień ćwiczeń. Po rekonesansie postawiono zadania dla poszczególnych elementów i nakazano zająć pozycje do działania. Wszystkie te zadania, wykonane zostały z błędami co uniemożliwiło dalsze działanie. Po interwencji instruktora na sposób realizacji zadania przez parę snajperską i sekcję szturmującą wznowiono proces. Utracono tym sposobem efekt zaskoczenia. Gdy wznowiono ćwiczenia para snajperów zlikwidowała wartę, po czym nastąpiło wdarcie się grupy napadu do obiektu, które zastosowało zmasowane wejście siłowe z wykorzystaniem mechanicznej i wybuchowej metody forsowania otworów drzwiowych i okiennych. Przy forsowaniu drzwi zapomniano o pełnym ubezpieczeniu zespołu wysadzającego, czego skutkiem była utrata jednego z operatorów. Ponadto zmasowane wejście siłowe, zostało przeprowadzone pod osłoną grupy wsparcia, która położyła ogień na budynek w celu osłony wdzierających się elementów i z zadania tego, wywiązała się bardzo dobrze. W budynku wywiązała się zacięta walka w wyniku czego, jeden z operatorów został ranny, a po około 3 min parter, piwnica jak i strych, zostały zdominowane, a cele zostały wyeliminowane. W trakcie walki łączność z dowódcą plutonu koordynującego całym atakiem, została

utracona. Kolejny raz nie obyło się bez interwencji instruktora. Po ustabilizowaniu się sytuacji w której nie obyło się bez błędów, (np. strzelcy zapomnieli o ubezpieczeniu okien) skupiono się na pojmanych, a powodem tego był stres u niektórych z operatorów. Gdy ewakuacja rannych została zakończona, i odtworzono zdolność do dalszego działania, nastąpiło wyprowadzenie celów z budynku pod osłoną 360 stopni. Kolejnym rażącym błędem na tym etapie działania, było pominięcie wysadzenia budynku przez jeden z elementów, spowodowany prawdopodobnie koniecznością szybkiego odejścia z miejsca napadu. Eskorta nie wykonała również poprawnie - osłony 360 stopni na skutek zachowania niewłaściwej odległości pomiędzy strzelcami a także złego wyboru sektorów odpowiedzialności itp. Po bezpiecznym przetransportowaniu celów, do rejonu wyjściowego nastąpiło omówienie błędów i przeprowadzono kolejną próbę, która także nie obyła się bez wielu błędów. Patrząc realnie i wyciągając wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń trzeba przyznać, że podziw dla żołnierza, który uczestniczył w tego typu działaniach, poza granicami kraju jest jak najbardziej uzasadniony.

Dawid Biśto

PREZENTACJA JS 2033 W LUBACZOWIE

Jednostka Strzelecka 2033 Lubaczowie, została powołana do życia w 2007 roku, rozkazem komendanta głównego Związku Strzeleckiego „Strzelec” OSW. Inicjatywa powołania jednostki wyszła od dyrekcji oraz nauczycieli Zespołu Szkół im. gen. Józefa Kustronia z Lubaczowa z Dyrektorem Andrzejem Nepelskim na czele. Jednostka kultywuje tradycje przedwojennej organizacji Strzelec, która aktywnie działała na terenie powiatu lubaczowskiego. Pierwsze przyrzeczenie Strzelcy złożyli w dniu 11 listopada 2007 roku w trakcie obchodów Święta Niepodległości w konkatedrze św. Stanisława w Lubaczowie. Od tej pory odbyły się dwa kolejne przyrzeczenia a liczebność jednostki wzrosła do niemal 100 osób.

Historia o której nie można zapomnieć...

Nasza jednostka ściśle współpracuje z Lubaczowskim kołem Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i byłych więźniów politycznych. Bierzymy udział we wszystkich uroczystościach organizowanych przez organizacje kombatanckie w naszym regionie. Wspólnie świętujemy rocznicę wybuchu i zakończenia II Wojny Światowej, rocznicę napaści ZSRR w 1939 roku na Polskę oraz inne uroczystości o znaczeniu lokalnym. Bierzymy udział w powiatowych obchodach świąt państwowych oraz uczestniczymy w ważnych wydarzeniach religijnych. Jesteśmy ważnym elementem wielu uroczystości zarówno państwowych jak i kościelnych. Podczas obchodów upamiętniających powstanie Związku Walki Czynnej w Przemyślu, na której gościem honorowym był Prezydent RP Lech Kaczyński, odbyła się ceremonia nadania orderów i odznaczeń zasłużonym mieszkańcom ziemi podkarpackiej. Szczególne słowa podczas tej uroczystości skierował do nas Prezydent „*Historia Legionów to historia, o której nie można zapominać (...), bo Legiony to formacja zwycięska*”, która sto lat temu walczyła o wolną Polskę. Staramy się pamiętać o tych słowach i godnie kultywować legionową tradycję.

Pamiętamy o narodzie

Swój czas poświęcamy również na utrzymanie porządku w miejscach pamięci narodowej. Mamy pod swoją stałą opieką pomnik ku czci ofiar II Wojny Światowej oraz poległych żołnierzy podziemiach niepodległościowego, który znajduje się w miejscowości Bachory koło Oleszyc.

Strzeleckie szkolenia

Codzienne szkolenie realizowane są zgodnie z programem szkolenia Związku Strzeleckiego „Strzelec”. Strzelcy szkolą się w zakresie musztry, taktyki, terenoznawstwa, pierwszej pomocy przedmedycznej, odbywają szkolenia medyczne, kondycyjne oraz z zakresu walki wręcz. Ciekawym elementem naszych szkoleń są zjazdy na liniach oraz forsowanie przeszkód terenowych w użyciu lin. O jakości naszych szkoleń świadczy zajęcie I miejsca w kategorii drużynowej w zawodach strzeleckich z broni sportowej dla uczczenia „Święta Niepodległości”, które odbyły się 8.11.08 r.

Nasz piękny Lubaczów

Okazuje się, że aby obcować z dziką przyrodą oraz historią, nie musimy wcale wyjeżdżać. Okolice Lubaczowa obfitują w miejsca, które zapisały się w historii Polski, a sam Lubaczów otoczony jest lasami Puszczy Solskiej. Znaczna część szkoleń odbywa się właśnie w tych lasach, które idealnie nadają się do ćwiczeń z terenoznawstwa oraz „zielonej taktyki”. Atrakcją otaczającego nas terenu jest cieć bunkrów tzw. „linii Mołotowa”.

Ciągle się rozwijamy

W trakcie naszej działalności ściśle współpracujemy z największą w regionie JS „Strzelec” 2021 w Rzeszowie. Bierzymy udział w organizowaniu przez nich szkoleniach oraz kursach, w tym bardzo atrakcyjnych szkoleniach w ośrodku w Trzciańcu. Samodzielnie organizujemy także kilu dniowe szkolenie, których odbywa się przeszkolenie z zakresu „szkoły przetrwania”. Jak już wspominaliśmy teren Rostocza Południowego przypomina bieszczadzkie pustkowie.

W cieniu przodków

Pomimo, iż żyjemy w czasach, gdy nie trzeba już walczyć o niepodległość, a w kraju panuje stabilizacja, to jednak chcemy poczuć się jak nasi pradziadkowie poprzez różnego rodzaju działania na rzecz umocnienia niepodległości Rzeczypospolitej i programowanie wśród młodzieży postawy służby wobec Ojczyzny. Swoją działalnością chcielibyśmy przyczynić się do wychowania młodzieży w duchu patriotycznym, rozwijać wśród jej uczestników poczucie służby Rzeczypospolitej i odpowiedzialności za jej los, propagować formowanie wzorów postaw obywatelskich a także działać na rzecz ułatwiania młodzieży podjęcia służby wojskowej. Chcemy przyczynić się do podnoszenia poziomu kulturowego i sprawności fizycznej oraz psychicznej młodzieży, wyrabiać umiejętność zdyscyplinowanego życia w zespole oraz rozwijać wiedzę dotyczącą naszej narodowej tożsamości i tradycji historycznej.

Joanna Dobko, Ewa Mnich

STRZELECKA UROCZYSTOŚĆ W LEŻAJSKU

Dzień 11 listopada to wielkie wydarzenie dla naszej Ojczyzny. Jak wiemy z historii w tym to dniu odzyskałyśmy niepodległość, a było to 90 lat temu. W naszym mieście – Leżajsku – uroczystość miała wyjątkowy i niecodzienny charakter. O godzinie 12.00 wszyscy zgromadziliśmy się w leżajskim sanktuarium, gdzie została odprawiona Msza święta, której przewodniczył J. E. ks. Bp Edward Frankowski – biskup pomocniczy diecezji sandomierskiej wraz z wieloma kapłanami gośćmi: o. Jarosławem Kanią – kustoszem leżajskiego sanktuarium, ks. Stanisławem Szcząchorem – kapłan JS 2021.

Na Mszy św. zgromadzili się liczni przedstawiciele władz powiatowych i miejskich, przedstawiciele służb mundurowych, kombataneci, przedstawiciele dzieci i młodzieży wraz z dyrekcją poszczególnych szkół średnich i podstawowych oraz liczni mieszkańcy Leżajski, a także młodzież ze Związku Strzeleckiego „Strzelec” JS 2035 w Leżajsku wraz ze swoim dowódcą chorążym mgr Waldemarem Tłuczekiem. Liturgiczną Służbę Ołtarza pełniła młodzież z JS 2035, która została przygotowana przez kapelana sierżanta o. Radomiła Andrzeja Wójcikowskiego wraz z Braćmi nowicjuszami i ministrantami. W homilii ksiądz biskup mówił o potrzebie wiel-

kiego patriotyzmu, miłowania Ojczyzny jak również ciągłego przypomnienia historii, aby nie poszedł w zapomnienie trud minionych pokoleń. Następnie został poświęcony odnowiony sztandar JS 2035, który подарowany został przez Romana Federkiewicza naszej jednostce, której dowódcą jest chorąży Waldemar Tłuczek.

Po skończonej uroczystości młodzież z ZSL im. Bolesława Chrobrego przygotowała program patriotyczny, który został przedstawiony w kościele. Po nim to zebraliśmy się pod pomnikiem poległych w walkach niepodległościowych, gdzie delegacje szkół i urzędów oraz służb mundurowych z powiatu leżajskiego złożyli wieńce. Następnie przy akompaniamencie marszów, które wykonywała orkiestra OSP pod batutą p. Edwarda Sarzyńskiego udaliśmy się do Muzeum Ziemi Leżajskiej, gdzie miało miejsce uroczyste wbicie gwoździ w drzewiec sztandaru. Wysłuchaliśmy również koncertu fortepianowego, który wykonał pan Mariusz Drzewicki.

Sztandar otrzymał złotą odznakę nadaną przez Andrzeja Póchlópka – prezesa Związku Oficerów Rezerwy im. marszałka Józefa Piłsudskiego. Całość spotkania zakończyła się przy ciepłej grochówce przygotowanej przez OSP z Leżajski.

Gen. Tomasz Bąk podczas wbijania pamiątkowego gwoździ.

W uroczystości udział wzięli: generał Tomasz Bąk, pułkownik Zbigniew Ząbek, pułkownik Zenon Brzusko, dyrektor Stanisław Bartnik. Słowa podziękowania kierujemy w kierunku starosty leżajskiego p. Roberta Żołyni – za wsparcie finansowe, p. Andrzeja Chmury – dyrektora Muzeum Ziemi Leżajskiej za udostępnienie miejsca na nasze biuro, inspektora Marka Strączka, chorążego Piotra Panka oraz o. Jarosławowi Kani – kustoszowi leżajskiego sanktuarium.

o. Radomił Andrzej Wójcikowski

SZKOLENIE TAKTYCZNE W STARONIWIE

11 października 2008 roku na poligonie na Staroniwie odbyło się szkolenie taktyczne. Jego celem było przybliżenie uczestnikom sposobów zachowania się pojedynczego strzelca na polu walki.

Kierownikiem zajęć był st. sierż. ZS Dawid Biśto. Na zajęciach strzelcy zapoznali się ze sposobami poruszania się w terenie, zasadami okopywania się i opanowali podstawy maskowania. Zajęcia z okopywania się prowadził sek. ZS Tobiasz Krupa. W tym punkcie strzelcy poznali zasady okopywania się, wymiary okopu dla pojedynczego strzelca w pozycji „leżąc” i wymiary łopatki piechoty. Kolejnym punktem szkolenia były sposoby poruszania się w terenie prowadzone przez st. strz. ZS Mirosława Rybaka. Tutaj instruktor objaśniał jak należy poruszać się nie zauważonym przez wroga, przy rozpoznawaniu terenu i ewakuowaniu rannych oraz transportowaniu sprzętu. Ostatnim punktem było maskowanie prowadzone przez sek. ZS Rafała Wojtaszka. Pokazał strzelcom jak trzeba zamaskować siebie oraz broń i jak czasem małe szczegóły na mundurze mogą być widoczne z dużej odległości.

Całe szkolenie nadzorował sierżant Biśto, który po zakończeniu szkolenia na punktach nauczania wyłonił osoby, które najbardziej wyróżniały się podczas wykonywania ćwiczeń. Była to strz. ZS Natalia Stec z XIV LO i strz. Adam Bereśz plutonu miejskiego.

Biś

ODSŁONIĘCIE POMNIKA ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

W dniu 18 października Strzelcy (X LO, XIV LO, Pluton Miejski) z JS 2021 im. płk Leopolda Lisa-Kuli ZS „Strzelec” OSW uczestniczyli w odsłonięciu i poświęceniu Pomnika Żołnierzy Armii Krajowej Ugrupowania

„Wedeta” – poległych w walce z gestapo 19 października 1943 r.

W uroczystościach wzięli udział: ks. Infułat Józef Sądej, ks. Infułat Stanisław Mac, ks. Infułat Wiesław Szurek, ks. Prałat Jan Szczupak – Kanclerz Kurii, ks. Prałat Władysław Jagustyn – Duszpasterz Armii Krajowej, Prezydent Rzeszowa – Tadeusz Ferenc, przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Edward Chodak – Dyrektor X LO ZSKU w Rzeszowie, mjr Mariusz Stopa – Zastępca Komendanta Garnizonu Rzeszów, Kompania Honorowa z 21. BSP oraz Orkiestra Garnizonu Rzeszów. Nie zabrakło Strzelców! Ze strony ZS „Strzelec” OSW Jednostki Strzeleckiej 2021 im. płk Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie: mł. insp. ZS Marek Strączek – dowódca JS 2021, ppłk Marian Milewski – dowódca Plutonu przy XIV LO ZST w Rzeszowie, Marek Matuła – sekretarz Towarzystwa Przyjaciół ZS „Strzelec” OSW w Rzeszowie, chor. ZS Stanisław Feret – dowódca Plutonu przy Gimnazjum Nr 9 w Rzeszowie, st. sierż. ZS Paulina Gawel – dowódca Plutonu Miejskiego w Rzeszowie, sek. ZS Barbara Dudek – dowódca Posterunku Honorowego przy Pomniku Żołnierzy AK, sek. ZS Ewelina Babicka – dowódca sekcji medycznej. Pododdział Honorowy JS 2021 ZS „Strzelec” OSW w Rzeszowie tworzyli strzelcy z X LO ZSKU, XIV LO ZST i Plutonu Miejskiego. Organizatorami uroczystości był Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej oraz Komitet Budowy Pomnika „WEDETY”.

(red.)

NASZE PASJE

URODZONA Z OŁÓWKIEM W RĘKU

Róża Hawryło jest uczennicą 2-giej klasy X LO. Jej pasją jest rysowanie, bo to właśnie przy nim spędza każdą wolną chwilę, czerpiąc z tego ogromną radość. Ta przygoda rozpoczęła się już w dzieciństwie, niektórzy twierdzą nawet, że urodziła się z „ołówkiem w ręku”. Początkowym obiektem dzieł naszej bohaterki były ściany, z czasem zaczęła preferować jednak bardziej tradycyjne materiały jak np. kartki z bloku. W jej zbiorach przeważają szkice zwierząt, w szczególności zaś koni. Wszystkie oszczędności lokuje w pomocach artystycznych. Prace Róży niejednokrotnie brały udział w powiatowych oraz wojewódzkich konkursach, w których zajmowały wysokie miejsca. Jak twierdzi nasza bohaterka: „Rysowanie odstresowuje mnie po ciężkim dniu”.

Magdalena Molek

PASJE ZNALEŹLIŚMY
W STRZELCU

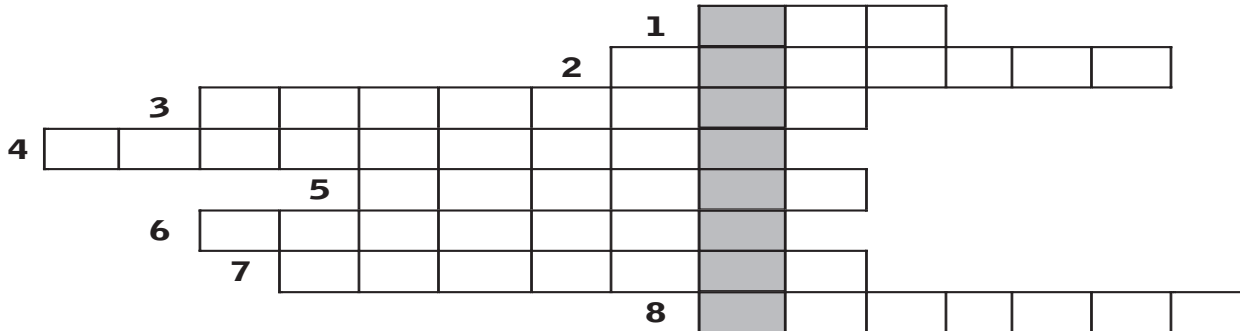
Pasją niektórych strzelców jest gra w piłkę nożną, innych w siatkówkę, jeszcze innych pociągają rzeczy bardziej artystyczne. Istnieje również grupa zapaleńców wśród której znajduje się st. strz. Karol Łysiak i sekc. Mirek Rybak, którzy wolny czas wykorzystują na naukę - nie matematyki czy też polskiego, ale tematów ogólnie wojskowych i specjalistycznych. Każdą wolną chwilę przeznaczają na czytanie regulaminów, szlifowanie postaw strzeleckich, ćwiczenie koordynacji i pracy w zespole, poszerzając jednocześnie swoją wiedzę indywidualną przy pomocy wyszkolonych instruktorów. Dzięki pracy nad sobą starają się eliminować błędy i wyzbywać się złych nawyków. Każde sukcesywnie zakończone ćwiczenia, dostarczają młodym strzelcom masę satysfakcji i motywacji do większej i systematycznej pracy. Swoją wiedzę uzupełniają nowinkami z życia wojska czy też rozwiązaniami mającymi na celu ułatwienie pracy operatora. Cóż, dla niektórych, zmęczenie, wyczerpanie, oddanie czy też poświęcenie to straszne słowa – ale dla naszych bohaterów to wszystko razem wzięte, jest pasją z którą wiążą swoją przyszłość. Brzemie operatora stanowi dla nich chleb powszedni. Z prostej masy drobnych czynności tworzą obraz dobrego żołnierza, dowódcy a zarazem kumpla z drużyny.

Magdalena Molek

Co nam w duszy gra...

K R Z Y Ż Ó W K A

1. ... metalowy - konstrukcja metalowa (żelbetonowa) przenośna, przeznaczona do zagradzania dróg i przejść w różnych zaporach. Ustawia się je w kilku rzędach w szachownicę.
2. Działo kalibru ok. około 75 mm wzwyż, o krótkiej lufie (od 10 do 30 kalibrów) i małej prędkości początkowej pocisku, przeznaczone głównie do strzelania stromotorowego. Stosowane przede wszystkim do prowadzenia ognia do celów ukrytych lub zakrytych.
3. Koło powstałe w wyniku przecięcia sfery niebieskiej na dwie części, wyznaczające granice pomiędzy przestrzenią widoczną dla obserwacji zasłoniętą przez Ziemię.
4. Bataliony... - oddziały zbrojne polskiego ruchu ludowego w latach 1940- 1945.
5. 2-3 żołnierzy wystawionych w terenie przez placówkę lub czatę. Ich zadaniem jest obserwowanie podejść prowadzących do rejonu postoju ubezpieczonych wojsk, uprzedzenie ich o ukazaniu się przeciwnika.
6. Kołowy transporter opancerzony.
7. Określenie pancerników (okrętów liniowych) budowanych od 1906 roku do 1922 roku.
8. Strzelec wyborowy, który działa poza polem walki, by eliminować z góry określone cele. Poza precyzyjnym strzelaniem musi posiadać odpowiednie cechy psychofizyczne, predysponujące go do długotrwałego oczekiwania na możliwość wykonania misji.

HASŁO - to fikcyjna postać literacka, a także filmowa z książki Janusza Przymanowskiego i polskiego serialu telewizyjnego pod tytułem "Cztery pancerni i pies" (1966-1970).

... to strzelec-radiotelegrafista, a po śmierci Olgierda dowódca czołgu "Rudy", gdańszczanin, najmłodszy w załodze, jego ojciec walczył na Westerplatte. Po zajęciu Polski przez Niemców w niewyjaśnionych okolicznościach znajduje się na Syberii, gdzie zajmuje się myślistwem i pracą przy wyrębie lasów. Ze strzępów gazety dowiaduje się o tworzeniu na terenie ZSRR ludowego Wojska Polskiego. Janek jest doskonałym strzelcem (udowodnił to, między innymi, strzelając do tarczy w pierwszym odcinku serialu, "Załoga"). Najważniejszą sprawą, która zajmuje Janka, jest konieczność odszukania ojca, którego stracił w zawierusze wojennej. Ważnym wątkiem książki i filmu jest historia miłości Janka i Marusi. Wiernym towarzyszem Janka w najtrudniejszych nawet chwilach jest jego pies Szarik.

oprac.: Justyna Lekowska

STRZELECKIE MANEWRY W TRZCIAŃCU

Strzelcy z Jednostek Strzeleckich Związku Strzeleckiego "Strzelec" OSW z Rzeszowa (kl. I o profilu wojskowym z X LO, XIV LO), Leżajska (kl. I o profilu wojskowym z ZSL), Kolbuszowej, Brzeska i Przemyśla odbyli wspólne szkolenie na terenie Ośrodka Szkoleniowego Piechoty Górskiej w Trzciancu w dniach 14-16 listopada 2008 r.

W trakcie obozu dzięki życzliwości Dowództwu 21 Brygady Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa strzelcy mogli realizować zagadnienia z programu szkolenia wojskowego (zatwierdzonego przez MON). Tematy przeprowadzonych zajęć: przemieszczanie się kompanii w szyku ubezpieczonym, postawy strzeleckie i zgrywanie przyrządów celowniczych a także zachowanie się na polu walki. Strzelcy mogli się przekonać o swoich umiejętnościach strzelania z broni pneumatycznej

i z wykorzystaniem broni ASG w terenie zurbanizowanym. Nadzór nad szkoleniem prowadził st. plut. Mirosław Chmiel z 21 daplot z Jarosławia. Obóz był doskonałym miejscem do przeciwczenia dyscypliny wojskowej, sprawności fizycznej. Pogłębienia wiedzy, umiejętności praktycznych. Można było również podziwiać krajobrazy, a wieczorem zjeść kielbaskę z ogniska. Zgodnie z zapewnieniami młodzieży strzeleckiej, mimo intensywnego szkolenia, kolejnego nie mogą się już doczekać. Strzelcy zapewniają, iż mimo, że szkolenie było intensywne, to nie mogą doczekać się kolejnego obozu w Trzciancu. Wyniki zawodów strzeleckich w GOST Trzcianiec:

I miejsce – sek. ZS Mateusz Jednac – JS 2035 Leżajsk (44 pkt),
II miejsce – strzel. ZS Joanna Bosek – X LO ZSKU JS 2021 Rzeszów (41 pkt),

III miejsce – strzel. ZS Piotr Wojniak – X LO ZSKU JS 2021 Rzeszów (40 pkt)

Na wniosek st. chor. ZS Piotra Dobrzeńskiego, chor. ZS Grzegorza Dziuby zostali wyróżnieni następujący strzelcy: sek. ZS Weronika Magdoń, sek. ZS Damian Majer, sek. ZS Szymon Nowakowski, st. strzel. Maria Cabaj, strzel. Paulina Godzik, strzel. Klaudia Bieszczad, strzel. Karolina Brudz.

Piotr Dobrzeński

KALENDARIUM 2008

12.09.

Udział młodzieży strzeleckiej z X LO ZSKU, XIV LO ZST, plutonu miejskiego, plutonu przy Gimnazjum nr 9 wchodzących w skład Jednostki Strzeleckiej 2021 im. płk Leopolda Lisa-Kuli ZS „Strzelec” OSW w pielgrzymce służb mundurowych do Sanktuarium Matki Bożej Rzeszowskiej oraz w uroczystości ogłoszenia Bazyliki Mniejszej kościoła OO. Bernardynów.

14.09.

Udział w Obchodach 69. Rocznicy Wojny Obronnej z 1939 r. w Borownicy. W tej miejscowości hitlerowcy rozbili 17 pp pod dowództwem płk dypl. Beniamina Kotarby.

14.09.

Uczestnictwo w odsłonięciu i poświęceniu tablicy pamiątkowej ku pamięci Romana Krogulskiego i ks. Infulata Walentego Bala umieszczonej na kamienicy w której przez wiele lat mieszkali przy ul. płk Leopolda Lisa-Kuli.

17.09.

Czynny udział w Obchodach 69. Rocznicy Napaści Sowieckiej na Polskę.

21.09.

W Turzy k. Sokołowa Młp. strzelcy z Kolbuszowej (JS 2021) i ZSL w Leżajsku (JS 2035) wzięli udział w Mszy Świętej nad grobami pomordowanych w roku 1944 żołnierzy AK przez NKWD.

25-28.09.

Udział 120 strzelców z JS 2021 Rzeszów (plutony: miejski, X LO ZSKU, XIV LO ZST, Kolbuszowa, Brzesko, LO Sędziszów Młp., Gimnazjum w Boguchwałach) i JS 2035 Leżajsk (ZSL Leżajsk) w III Marszu szlakiem kurierskim płk Kazimierza Iranka Osmeckiego w Bieszczadach.

8.10.

Zajęcia szkoleniowe w 5 bsp.

10.10.

Młodzież strzelecka z JS 2021 Rzeszów (X LO ZSKU, XIV LO ZST) i JS 2035 Leżajsk (ZSL) uczestniczyła w spotkaniu z Generałami urodzonymi na ziemi podkarpackiej.

11.10.

Zajęcia szkoleniowe na pasie taktycznym 5 bsp.

18.10.

Strzelcy (X LO ZSKU, XIV LO ZST, Pluton Miejski) z JS 2021 im. płk Leopolda Lisa-Kuli ZS „Strzelec” OSW uczestniczyli w odsłonięciu i poświęceniu Pomnika Żołnierzy Armii Krajowej Ugrupowania „Wedeta” poległych w walce z gestapo 19 października 1943 r.

25.10.

W lasach Świerczowa k/Kolbuszowej odbył się Bieg na Orientację strzelców z Kolbuszowej, Sędziszowa Młp., Leżajska i Rzeszowa wchodzących w skład Jednostki Strzeleckiej 2021 im. płk Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie oraz Jednostki Strzeleckiej 2035 im. ppłk Tadeusza Wyrwy Furgalskiego w Leżajsku.

27.10.

Kl. I o profilu wojskowym z XIV LO ZST w Rzeszowie wchodząca w skład JS 2021 odbyła plenerową lekcję historii ulicami Rze-

szowa – „Śladami Rzeszowskiego Strzelca”. Lekcję poprowadził dr Jerzy Majka.

29.10.

Udział delegacji JS 2021 Rzeszów i JS 2035 Leżajsk w uroczystości zaprzysiężenia kapelanów WP na wypadek „W” na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie oraz w 4. rocznicy ingresu JE ks. bp. gen. dyw. Tadeusza Płoskiego – Biskupa Polowego WP.

31.10.

Uczestnictwo w Mszy Świętej odprawionej w kościele garnizonowym w intencji żołnierzy poległych w obronie ojczyzny i Apelu Pamięci.

1.11.

Modlitwa, zapalenie zniczy przy grobie płk Leopolda Lisa-Kuli i mjr Włodzimierza Wilka „Rudolfa” nacmentarzu „Pobitno” w Rzeszowie.

3.11.

Udział strzelców z X LO ZSKU, XIV LO ZST i Gimnazjum Nr 9 w Rzeszowie w konferencji pt. „Drogi do Niepodległości” zorganizowanym z okazji 90. Rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Referaty wygłosili: prof. Janusz Cisek – Komendant Główny ZS „Strzelec” OSW i dr Jerzy Majka. Później prof. Janusz Cisek spotkał się ze strzelcami i młodzieżą z Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku.

5.11.

Zajęcia szkoleniowe w 5 bsp.

8.11.

Prawie 100 strzelców ze Związku Strzeleckiego „Strzelec” OSW z Rzeszowa, Kolbuszowej, Sędziszowa Małopolskiego, Leżajska, Kolbuszowej, Lubaczowa, Jarosławia, Przemyśla, Strzyżowa, Boguchwały, Brzeska rywalizowało na strzelnicy w LOK Ropczyce już w III Wojewódzkich Zawodach Strzeleckich z broni kbks, dla uczczenia 90. Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę, pod

honorowym patronatem Marszałka Województwa Podkarpackiego. W klasyfikacji ogólnej I miejsce zajęła reprezentacja JS 2033 z Lubaczowa, II miejsce zdobyła ekipa z JS 2035 w Leżajsku, III miejsce zajął zespół XIV LO ZST JS 2021 z Rzeszowa. W klasyfikacji indywidualnej I miejsce zdobył Tomasz Tota (Brzesko), II miejsce Zbigniew Dziuba (Kolbuszowa), III miejsce. Małgorzata Brudza (Rzeszów).

11.11.

„Święto Niepodległości”.

Rzeszów – Udział 80 strzelców z JS 2021 (X LO ZSKU, X IV LO ZST, Gim. 9, pluton miejski, Gim. Boguchwała, LO Sędziszów Młp.). Podczas uroczystości wystawiono 2 pododdziały strzeleckie oraz posterunek honorowy z bronią przy pomniku płk Leopolda Lisa-Kuli.

Leżajsk – Udział 2 pododdziałów JS 2035 im. płk Tadeusza Wyrwy Furgalskiego przy ZSL. Uroczyste poświęcenie i przekazanie strzelcom w Leżajsku odnowionego sztandaru strzeleckiego z roku 1927.

Strzyżów – uroczyste przekazanie strzelcom sztandaru Armii Krajowej.

14-16.11.

Młodzież z Jednostek Strzeleckich Związku Strzeleckiego „Strzelec” OSW z Rzeszowa (kl. I o profilu wojskowym z X LO ZSKU, XIV LO ZST, pluton miejski, Gim. 9), Leżajska (kl. I o profilu wojskowym z ZSL), Kolbuszowej, Brzeska i Przemyśla odbyli wspólne szkolenie na terenie Ośrodka Szkoleniowego Piechoty Górskiej w Trzcińcu.

Pelna nazwa naszej jednostki i adres biura:

Związek Strzelecki „Strzelec”

Organizacja Społeczno – Wychowawcza

Jednostka Strzelecka 2021

im. płk Leopolda Lisa-Kuli

35-025 Rzeszów

ul. Jagiellońska 6

Biuro jest czynne w każdą środę o godz. 17.00 do 19.00.

Dowódca JS 2021

mł. insp. ZS Marek Strączek

tel. kom. 604 594 636

Kapelan JS 2021

Ks. St. Chor. ZS Stanisław

Szczańchor

Tel. kom. 509 859 613

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!!!

Konkurs „Dlaczego wstąpiłem do Strzelca”

W dn. 9.11 2008 r. został rozstrzygnięty konkurs „Dlaczego wstąpiłem do Strzelca”, ogłoszony przez Komendanta Głównego ZS „Strzelec” OSW mł. insp. prof. Janusza Ciska.

1 m. - sekcjiny ZS Jan Szumidło z JS 5001 Warszawa.

2 m. - st. strzelec ZS Tomasz Maksoń z JS 2021 Rzeszów (2 Pluton Sędziszów Młp.).

3 m. - strzelec Dominika Borkowska z JS 4034 Białystok.

4 m. - strzelec Dominik Kwiatkowski z JS 2013 Ostrowiec Świętokrzyski.

5 m. - strzelec Dawid Dąbek z JS 2035 Leżajsk.

Gratulujemy!

Związek Strzelecki „Strzelec”

Organizacja Społeczno – Wychowawcza

Jednostka Strzelecka 2035

im. ppłk Tadeusza Wyrwy - Furgalskiego

przy Zespole Szkół Licealnych

ul. Skłodowskiej 6, 37-300 Leżajsk

Dowódca JS 2035

chor. ZS Waldemar Tłuczek

tel. kom. 509 689 772

Delegacja JS 2021 na uroczystości Święta Niepodległości w Rzeszowie - 11 listopada 2008 r.

Zwycięzcy III Wojewódzkich Zawodów Strzeleckich „O Puchar Marszałka Województwa Podkarpackiego”, na strzelnicy LOK w Ropczycach – 8 listopada 2008 r.

Biegi na orientację w Lasach Kolbuszowskich. 25 października 2008 r.

Szkolenie taktyczne w Staroniwie. 11 października 2008 r.

Rocznica napadów sowieckich na Polskę. 17 września 2008.

Szkolenie strzelców w 5 BŚP.

III Marsz Szlakiem płk Kazimierza Iranka Osmeckiego

Spotkanie generałów z Podkarpacia - 10 października 2008

*Za pomoc przy wydaniu gazety dziękujemy:
Regionowi Rzeszowskiemu NSZZ Solidarność w Rzeszowie
Zarządowi Województwa Podkarpackiego
Władzom Miasta Rzeszowa*

Dziękujemy firmie TPM za druk i pomoc w wydaniu gazety

Na okładce: Dowódca JS 2035
chor. ZS Waldemar Tłuczek
prezentuje odnowiony sztandar
Związku Strzeleckiego w Leżajsku
z 1927 r., podczas Święta
Niepodległości w Bazylice Ojców
Bernardynów 11 listopada.

Redaktor naczelny: Marek Strączek (tel. 604 594 636), sekretarz redakcji: Agnieszka Chmiel (e-mail: agnieszkachmiel@wp.pl, tel. 661 072 363)
redakcja: Piotr Dobrzeniecki, Justyna Lekowska, Jacek Magdoń, Piotr Panek, Dagmara Śliwa, Dariusz Zięba, Tomasz Maksoń, Ewelina Babicka.
Projekt okładki: Krzysztof Motyka. Wydawca: Związek Strzelecki "STRZELEC" OSW Jednostka Strzelecka 2021 im. Płk L. Lisa-Kuli w Rzeszowie,
ul. Jagiellońska 6, 35-025 Rzeszów, www.strzelec.erzeczow.pl, e-mail: strzelec.rzeszow@op.pl ISSN 1897-3930